

SIU 2001

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLERÅDET NORWEGIAN COUNCIL FOR HIGHER EDUCATION
SIU SENTER FOR INTERNASJONALT UNIVERSITETSSAMARBEID CENTRE FOR INTERNATIONAL UNIVERSITY COOPERATION

Nr. 1
SIU
2002

SIU ti år i 2001

2001 markerte tiårsjubileet for Senter for internasjonalt universitetssamarbeid (SIU). Det norske universitetsråd og Universitetet i Bergen etablerte SIU i oktober 1991 på oppfordring frå Kyrkje-, utdannings- og forskingsdepartementet.

Noreg gjekk då med i det europeiske samarbeidsprogrammet innan høgare utdanning, Erasmus, og Departementet peika på synergieffektane for heile landet ved å leggje nasjonalkontoret for Erasmus til same kontor som forvaltninga av NUFU-programmet for Utanriksdepartementet.

Universitetsrådet overtok etter kort tid heile ansvaret for SIU som frå 1998 har hatt eit eige styre. Samanslåinga til Universitets- og høgskulerådet (UHR) 8. mai 2000 har resultert i eit nytt mandat og ei friare stilling for SIU. Mandatet seier at SIU skal tilretteleggje for institusjonane sine felles satsingar innan internasjonalt utdannings- og forskingssamarbeid og vere eit norsk kompetansesenter for slikt samarbeid. SIU skal administrere og utvikle program og støttefunksjonar innan utdanning og forskning.

Oppdragsgjeverar for programma SIU forvaltar, er Utdannings- og forskingsdepartementet, Utanriksdepartementet, NORAD, Nordisk ministerråd og Europakommisjonen. Programporteføljen legg til rette for samarbeid mellom utdanningsinstitusjonar i Noreg og i Norden, Europa, Aust- og Sentral-Europa, på Balkan og i utviklingsland i Afrika, Asia, Mellom-Amerika og Dei sjølvstyrte palestinske områda. SIU tener alle typar utdanningsinstitusjonar i Noreg frå barnehage til universitet, pluss bedrifter og organisasjonar innan vaksenopplæring med meir.

Gjennom programverksemda i SIU vil utdannings- og forskingsmiljøa bli tilført rundt 230 millionar kroner i 2002. SIU har utvikla ei rekkje elektroniske informasjonstenester og har ei omfattande informasjonsverksemd. Sjå nettsida siu.no for meir informasjon.

Om UHR

Universitets- og høgskulerådet (UHR) er eit fellesorgan for institusjonar innan høgare utdanning, som skal medverke til å utvikle og fremje forskning og høgare utdanning innanfor ein nasjonal forskings- og utdanningspolitikk.

UHR skal skape forståing for kor viktig utdanning og forskning er for utvikling av demokrati, velferd og kultur. UHR skal fremje koordinering og arbeidsdeling innanfor universitets- og høgskulesektoren og i forhold til andre nasjonale aktørar. UHR skal vere eit bindeledd mellom universitets- og høgskulesektoren i Noreg og det internasjonale forskings- og utdanningsmiljøet.

UHR skal forvalte oppgaver som er av interesse og betydning for institusjonene innan internasjonalisering. UHRs Senter for internasjonalt universitetssamarbeid (SIU) skal være UHRs viktigste instrument for forvaltning av store felleskontrakter for sektoren mot UFD, UD, NORAD og andre organ.

UHR er ei samanslutning av Det norske universitetsråd og Det norske høgskulerådet. Sjå www.uhr.no for meir informasjon.

Ten years of SIU

2001 was the tenth anniversary of the establishment of the Centre for International University Cooperation (SIU). The Norwegian Council of Universities and the University of Bergen set up SIU in October 1991 at the request of the Ministry of Church Affairs, Education and Research.

The Ministry requested the Norwegian Council of Universities to take on the task of building up a national Erasmus office, pointing out the synergy effect for the whole country that would be obtained by putting Erasmus in the same office as managed the NUFU programme for the Ministry of Foreign Affairs.

After the merger into the Council of Universities and Colleges ((UHR in its Norwegian acronym) on May 8, 2000 SIU got a new mandate that set out that SIU is to promote the common efforts of its institutions in international cooperation in education and research, and that it should be a Norwegian centre of expertise in this type of cooperation. SIU is to manage and develop programmes and support functions in education and research.

The sponsors of the programmes managed by SIU are the Ministry of Education and Research (UFD), the Ministry of Foreign Affairs (UD), NORAD, the Nordic Council of Ministers and the European Commission.

SIUs programme portfolio comprises international cooperation with the Nordic countries, Europe, Eastern and Central Europe, the Balkans and developing countries in Africa, Asia, Central America and the Independent Palestinian Authority. SIU serves all types of educational institutions in Norway, from kindergartens to universities, as well as companies and organisations in the adult education sector, etc.

SIU's programme activities will provide some NOK 230 million in funding to education and research groups in 2002. SIU has developed a number of electronic information services and has a wide range of information activities, including its own series of publications. Please refer to our Internet site for more information.

About the Council

The Council of Universities and Colleges (UHR) is a joint organ for institutions of higher education, with the objective of developing and promoting research and higher education within the framework of a national policy for research and education.

UHR is required to promote the understanding of the importance of education and research for the development of democracy, wellbeing and culture. A further goal of UHR is to promote coordination and work-sharing within the university and college sector and between this sector and other national actors. UHR is intended to function as a link between the university and college sector in Norway and the international research and educational milieu.

UHR is also expected to perform tasks of interest and importance for institutions in the internationalisation sector. UHR's Centre for International University Cooperation (SIU) is intended to be UHR's most important instrument for the management of major joint contracts in this sector vis-à-vis KUF, UD, NORAD and other bodies.

UHR was formed as the result of the merger of the Norwegian Council of Universities and the Norwegian Council of Colleges. Please see www.uhr.no for more information.

Det er den draumen

Det er den draumen me ber på
 at noko vedunderleg skal skje,
 at det må skje --
 at tidi skal opna seg
 at hjarta skal opna seg
 at dører skal opna seg
 at berget skal opna seg
 at kjeldor skal springa --
 at draumen skal opna seg,
 at me ei morgon stund skal glida inn
 på ein våg me ikkje har visst um.

Olav H. Hauge

It's the Dream

It's the dream we carry
 that something wonderful will happen,
 that it has to happen -
 that time will open,
 that the heart will open,
 that the mountain crag will open,
 that springs will flow -
 that the dream will open
 that one morning we'll glide
 into a harbour we didn't know existed.

Olav H. Hauge,
 translated by James Green and Siv Hennem

Innholdsliste

Ti år med SIU i 2001	s. 2
Om UHR	s. 2
SIU – din partner for internasjonalisering	s. 4
Eit krevjande jubileumsår	s. 6
Nye samarbeidavtala	s. 8
Den virtuelle utfordringa (ACA-konferansen)	s. 9
Omfattande informasjonsverksemd	s. 10
Programverksemda i 2001:	
NUFU	s. 14
Samarbeidsprogrammet med Sørøst-Europa	s.18
Samarbeidsprogrammet med Sentral- og Aust-Europa	s. 20
NORADs stipendprogram	s. 22
NORDPLUS	s. 26
NORDMÅL	s. 28
Sokrates	s. 30
Comenius	s. 32
Erasmus	s. 36
Grundtvig	s. 40
Lingua, Minerva og andre tiltak	s. 42
Administrasjon og tal for SIU	s. 46
Styrer og –utval	s. 48

Contents

Ten years of SIU	p. 2
About Council	p. 2
SIU - your partner in internationalisation	p. 4
A demanding anniversary year	p. 6
New cooperation agreements	p. 8
The virtual challenge (the ACA conference)	p. 9
Programme activities in 2001	
NUFU	p. 14
Cooperation Programme with South-Eastern Europe	p. 18
Cooperation Programme with Central and Eastern Europe	p. 20
NORADs fellowship programme	p. 22
NORDPLUS	p. 26
NORDMÅL	p. 28
Socrates	p. 30
Comenius	p. 32
Erasmus	p. 36
Grundtvig	p. 40
Lingua, Minerva and other actions	p. 42
SIU's administration	p. 46
Boards and committees	p. 48

SIU – din partner for internasjonalisering

2001 har vore eit spanande år med framvekst for SIU på ei lang rekkje område. Tiårsjubileet til SIU, arbeidet med ny strategi og forhandlingar om nye samarbeidsavtalar med Russland, med kandidatlanda til EU og om NORADs kulturutdanningsprogram har prega året. Iverksetjing av ein ny NUFU-periode, ny avtale om Stipendprogrammet og innføringa av NORMMÅL har òg vore merkbare det første heile arbeidsåret for dette styret.

Norsk høgare utdanning har spesielt vore prega av arbeidet med Kvalitetsreforma (stortingsmelding 27 2000 – 01). I handsaminga vedtok Stortinget klare krav og forventingar om sterkare internasjonalisering av norsk høgare utdanning. SIU har levert innspel og delteke i drøftingar om internasjonaliseringsdelen av dette arbeidet som vil ha mykje å seie for kva rolle og oppgåver SIU skal ha i Noreg i framtida.

Visjonen i den nye strategien til SIU er at vi skal vere utdanningsinstitusjonane sin fremste partner for internasjonalisering. Med det meiner vi at SIU skal hjelpe universitet, høgskular, skular og andre i deira arbeid med å utvikle internasjonalt samarbeid og engasjement. Styret har difor engasjert seg gjennom året for å skaffe SIU eit breiare økonomisk fundament, helst gjennom eit nytt nasjonalt mandat for SIU. Vi vonar denne innsatsen vil gje resultat i året som kjem.

SIU - your partner in internationalisation

2001 has been an exciting year for SIU, with growth in a large number of areas. SIU's 10th anniversary, the development of a new strategy and negotiations for new cooperative agreements with Russia, with candidates for EU membership and for NORAD's cultural education programme have all left their mark on the year. The start of a new NUFU period, a new agreement for the Fellowship Programme and the introduction of NORMMÅL have also featured heavily in the first full year of work for this Board.

Norwegian higher education has been particularly affected by the development of the Quality Reform (Parliamentary White Paper no. 27, 2000 - 2001). In the course of its debate, the Storting formulated clear resolutions and expectations with regard to greater internationalisation of Norwegian higher education. SIU presented its point of view and participation in discussions of the internationalisation aspect of this process, which will have a powerful effect on the role and tasks of SIU in Norway in the future.

The vision contained in SIU's new strategy is that we should be the educational institutions' most important partner in the process of internationalisation. By this we mean that SIU will help universities, colleges, schools and others in their efforts to develop international cooperation and involvement. For this reason, the Board has put a great deal of effort through the year into widening

Det viktigaste med feiringa av SIUs tiårsjubileet i 2001 var at vi fekk Academic Cooperation Association (ACA) til å leggje ei av sine sjeldne konferansar til Noreg. I lag med ACA og med støtte frå Nordisk ministerråd, blei det jobba fram eit godt fagleg program for ei smal målgruppe av leiarar av nasjonalkontor for internasjonalt utdannings- og forskingssamarbeid og for fleirnasjonale utdanningsorganisasjonar.

Vi ønskte òg å gje deltakarane ei Noregsoppleving som ein rundtur på Vestlandet. Dette gav deltakarane høve til gode diskusjonar, tid til å knyte nye relasjonar og - etter det dei sjølve seier – minne for livet. Tilbakemeldingane og rosen ACA og SIU har fått i etterkant, syner at vi lukkast. Vi vonar dette vil resultere i eit betre grunnlag for samarbeid og utveksling til og frå Noreg framover.

Noko av grunnen til at SIU lukkast på mange (om ikkje alle) område i 2001, er den kombinerte kompetansen. Programforvaltning

Knut Brautaset
styreleiar

Chairman of the Board

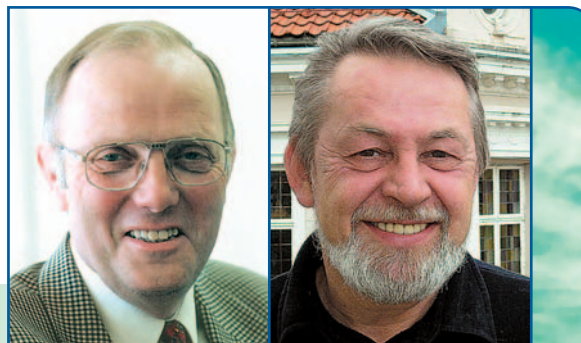
Ulf Lie
direktør

Director

og internasjonaliserings-, land- og språkkompetanse, kombinert med god informasjon og kommunikasjon, skaper engasjement for å informere om og formidle resultat frå det internasjonale samarbeidet. Dei mange publikasjonane SIU gav ut eller bidrog til i 2001, er med på å synleggjere dette. Den kombinerte kompetansen er vidareutvikla og forsterka i året som gjekk.

For kompetanseverksemdar som SIU er medarbeidarane den viktigaste ressursen. Men SIU ville ikkje ha vore der vi er i dag om ikkje vi òg hadde mange og gode støttespelarar i institusjonane, hos oppdragsgjevarane, eigarane og andre brukarar av tenestene våre. Som ein partner for internasjonalisering lover vi at SIU skal arbeide godt til beste for utdannings- og forskingssamarbeid over heile verda.

Takk til dykk alle,

Knut Brautaset

Ulf Lie

the financial foundations of SIU, preferably through a new national mandate for SIU. We hope that these efforts will bear fruit in the course of the coming year.

The most important event in connection with the celebration of SIU's 10th anniversary in 2001 was that we were able to persuade the Academic Cooperation Association (ACA) to hold one of its rare conferences in Norway. In collaboration with ACA and with support from the Nordic Council of Ministers, an excellent academic programme was developed for a narrowly defined target group of leaders of national offices for international cooperation in education and research and multinational education organisations.

We also wished to offer participants a Norwegian experience in the form of a tour of Western Norway. This gave them an opportunity for good discussions, to form new relationships and carry away - as they said themselves - an experience they would remember for the rest of their lives. The feedback and praise that both ACA and SIU have since received bear witness to our success in this respect. We hope that this will result in a better basis for cooperation and bi-directional exchanges with Norway in the years to come.

Among the reasons for SIU's success in many (if not all) areas in 2001 is its unique combination of expertise. Programme management and competence in internationalisation, sensitivity to national conditions and language, combined with good information and communication, create a keenness to talk about and convey the results of international cooperation. The many publications that SIU produced or contributed to in 2001 have helped to spread awareness of this activity. This combination of types of competence has been developed and strengthened in the course of the past year.

For competence organisations such as SIU, our colleagues are our most important resource. At the same time, SIU would not be where it is today if we did not also have many good supporters in our partner institutions, among our sponsors, owners and other users of our services. As a partner for internationalisation we promise that SIU will put its best efforts into promoting cooperation in education and research all over the world.

Our thanks to all of you,

Eit krevjande jubileumsår

2001 markerte tiårsjubileet for opprettinga av Senter for internasjonalt universitetssamarbeid (SIU). Ser ein attende på året som gjekk, er det mange ting som peikar seg ut.

Nye avtalar vart forhandla fram (underskrivne på nyåret 2002) for samarbeid med Russland, kandidatlanda til EU og NORADs kulturutdanningsprogram. Ein ny femårsperiode i NUFU og NORADs stipendprogam vart først forhandla om og sidan iverksett. Administrasjonen av NORDMÅL tok til samstundes som Sentral- og Aust-Europaprogrammet blei slutført i 2001.

Oppfølginga av Kvalitetsreforma (stortingsmelding 27), arbeid med SIU sin framtidige rolle og finansiering og utvikling av ein strategi for 2002 – 06 har òg teke tid. Det gjeld òg utvikling av nye elektroniske informasjonstenester som IRIS og internettbaserte søknadssystem for NUFU og NORDMÅL, publikasjonar og deltaking i ekspertgruppe for marknadsføring av Sokratesprogrammet. Organisasjonsendring er gjennomført i i SIU i det første heile året med noverande styre.

Og SIU har aktivt vidareutvikla sine internasjonale nettverk, særleg gjennom Academic Cooperation Association (ACA) og UNESCO. ACA-konferansen i Bergen og Fjærland i juni 2002 og utnemninga av direktøren i SIU til visepresident, er viktige hendingar både for ACA og SIU.

Strategi for SIU 2002 - 06

”SIU skal vere dei norske utdanningsinstitusjonane sin fremste partner for utvikling av internasjonalt utdannings- og forskingssamarbeid”.

Denne visjonen innleier den nye strategien for 2002 - 06. Strategien blei vedteken av SIU-styret 28. november 2001 og har sidan fått tilslutning frå UHR-styret. Strategien vil bli følgd opp med årlege planar for verksemda. Hovudpunkta i strategien er:

- "SIU forvaltar primært internasjonale samarbeidsprogram på vegner av fellesskapen av universitet og høøgskular i Noreg. Kompetansen til SIU blir utnytta i heile utdanningssystemet.
- SIU skal vere kompetanse- og informasjonssentrum i Noreg for internasjonalt utdannings- og forskingssamarbeid og ein aktiv rådgivar i spørsmål om internasjonalisering.
- SIU skal medverke til å skape synergi mellom internasjonale og nasjonale aktørar, tilby gode nettverk og auke kvaliteten i internasjonalt kunnskapssamarbeid.
- SIU skal stimulere og leggje til rette for at global og utviklingsrelatert verksemd blir ein del av den eigne verksemda ved institusjonane. SIU skal vere ein kompetent, effektiv og fleksibel organisasjon.”

Strategien vektlegg særleg utvikling av programdrift, rådgjeving, relasjonsbygging og informasjons- og kunnskapsformidling i SIU. Strategien vil bli gitt ut som eiga trykksak våren 2002.

A demanding anniversary year

2001 was the tenth anniversary of the establishment of the Centre for International University Cooperation (SIU). As we look back on the past year, a number of events stand out.

New agreements were negotiated (and signed at the beginning of 2002) for cooperation with Russia, candidates for EU membership and NORAD's cultural education programme. A new five-year period for NUFU and NORAD's Fellowship Programme were first negotiated and thereafter implemented. The administration of NORDMÅL started at the same time as the Central and Eastern Europe programme came to an end in 2001.

The follow-up of the Quality Reform (White Paper no. 27), work on the future role of SIU and the financing and development of a strategy for 2002 - 2006 have also taken time. So have the development of new electronic information services such as IRIS and Internet-bases application systems for NUFU and NORDMÅL, publications and participation in the expert group for the marketing of the Sokrates Programme. Changes in the organisation of SIU have been implemented in the first full year of function of the current Board.

SIU has also actively developed its international network, especially via the Academic Cooperation Association (ACA) and UNESCO. The ACA Conference in Bergen and Fjærland in June 2002 and the appointment of SIU's director as Vice-president of ACA are important events for both ACA and SIU.

SIU's strategy, 2002 - 2006

”SIU will be the most important partner of Norway's educational institutions in the development of international cooperation in education and research”.

This is the vision that introduces our new strategy for 2002 - 2006, which was adopted by the Board of SIU on November 28, 2001 and has since been confirmed by the Board of UHR. The strategy will be followed up in the form of annual action plans. The main points of the strategy as follows:

- SIU primarily manages international cooperative programmes on behalf of the Norwegian universities and colleges. SIU's expertise is used throughout the whole educational system.

Vietnam er eit av samarbeids-landa innan NUFU. Bileta er frå Nha Trang kor University of Fisheries og NTNU i fleire år har hatt eit spanande samarbeid innan akvakultur. Foto: Asle Haukaas, montasje: Willy Skramstad

Vietnam is among the countries participating in NUFU. The pictures are from Nha Trang, where the University of Fisheries and NTNU in Trondheim have benefited from their mutual cooperation in aquaculture.

- SIU will be Norway's centre of competence and information in the field of international education and research cooperation, and an active adviser in questions of internationalisation.
- SIU will contribute to creating synergies between international and national actors, provide good networks and raise the quality of international knowledge cooperation.
- SIU will stimulate and encourage global and development-related activities to become a part of the institutions' own range of activities.

- SIU will be a competent, efficient and flexible organisation.

The strategy places particular emphasis on the development of programme management, consulting services, building up relationships and information and knowledge transfer in SIU. The strategy will be issued as a separate publication in Spring 2002.

Nye samarbeidsavtaler

Aust-Europa

Nye avtaler om forskings- og utdanningssamarbeid med Russland og kandidatlanda til EU blei underteikna 27. februar 2002 mellom Forskingsrådet, Universitets- og høyskolerådet og Utanriksdepartementet. Bakgrunnen for avtalane er dei gode resultatane frå Samarbeidsprogrammet med Sentral- og Aust-Europa i perioden 1995 - 2001.

Avtalen med Russland gjeld for perioden 2002 - 2006 med eit årleg budsjett på 11 millionar kroner. Første utlysning for prosjektsøknader vil vere med frist 15. juni 2002 for oppstart i 2003. Russlandsprogrammet er i stor grad ei vidareføring av den russiske delen av Samarbeidsprogrammet for Sentral- og Aust-Europa.

Aktuelle satsingsområde er økonomi og samfunnsfag, miljøvern og helse. Det norsk-russiske samarbeidet vil omfatte samarbeid mellom norske universitet, høyskular og forskingsinstitusjonar og tilsvarande institusjonar i Barentsregionen og St. Petersburg-distriktet. Avtalen opnar òg for samarbeid med institusjonar i Moskva.

Avtalen med kandidatlanda til EU har eit årleg budsjett på 10 millionar kroner for perioden. Avtalen gjeld for perioden 2002 - 2005 og første utlysning for prosjektsøknader vil vere med frist 15. juni 2002. Avtalen vil gje rom for få, men store samarbeidsprosjekt mellom institusjonar i Noreg og Estland, Latvia, Litauen, Polen, Ungarn, Tsjekia, Slovakia, Bulgaria, Romania og Slovenia.

Samarbeidet med kandidatlanda skal fokusere på mellom anna demokratibygging, helse, miljø og forskning og utdanning. Utdannings- og forskingsavtalen skal initiere, utvikle og finansiere samarbeid innan høgare utdanning og forskning mellom utdannings- og forskingsinstitusjonar i desse landa og tilsvarande institusjonar i Noreg.

Nytt kulturutdanningsprogram

I 2001 overtok SIU forvaltninga av fire kulturutdanningsprosjekt frå NORAD, med sikte på å utvikle eit heilskapleg kulturutdanningsprogram i løpet av 2002. Programmet har ei årleg ramme på fem millionar kroner.

Programmet er avgrensa til samarbeidsprosjekt innanfor utøvande og skapande kunst og til kulturminnevern. Meir spesifikt er programmet avgrensa til følgjande fagdisiplinar innan høgare utdanning eller fagutdanning: Biletkunst/skulptur, dans, drama og teater, musikk og kulturminnevern. Støtte til samarbeid er avgrensa til institusjonar i Mosambik, Tanzania og Zambia. Programmet gir støtte til kursplassar, men er òg ope for andre typar institusjonelt samarbeid.

Eit ideseminar vart gjennomført i november 2001 for å kartlegge aktørane og skissere premissane for programmet. Første utlysingsrunde for nye prosjekt var med frist i mars 2002.

New cooperative agreements

Eastern Europe

New agreements on cooperation in research and education with Russia and candidate countries for EU membership were signed on February 27 2002 by the Research Council, the Council for Higher Education and the Ministry of Foreign Affairs. The background for these agreements were the good results of the Cooperative Programme with Central and Eastern Europe, 1995 - 2001.

The agreement with Russia will be in effect from 2002 - 2006 and will have an annual budget of NOK 11 million. The first advertisement for project applications will carry a deadline of June 15 2002, for project start in 2003. The Russian programme is largely a prolongation of the Russian parts of the Cooperation Programme with Central and Eastern Europe.

Current areas of effort include economics and social sciences, environmental protection and health. The Norwegian-Russian cooperation will cover collaboration involving Norwegian universities, colleges and research institutions and equivalent institutions in the Barents Region and the St. Petersburg District. The agreement also opens up the possibility of collaboration with institutions in Moscow.

The agreement with candidates for EU membership has an annual budget of MNOK 10 for this period, which runs from 2002 - 2005, with the first deadline for project applications on June 15, 2002.

This agreement will allow for a few large cooperative projects involving institutions in Norway and Estonia, Latvia, Lithuania,

Poland, Hungary, the Czech Republic, Slovakia, Bulgaria, Romania and Slovenia.

Cooperation with candidate countries for EU membership will focus on such topics and the development of democracy, health, the environment and research and education. The education and research agreement will initiate, develop and finance cooperation in higher education and research between educational and research institutions in these countries and equivalent institutions in Norway.

New cultural education programme

In 2001, SIU took over the management of four cultural education projects from NORAD, with a view to developing an integrated cultural education programme in the course of 2002. It has an annual budget of MNOK 5.

The programme is restricted to cooperative projects in the expressive and creative arts and cultural conservation projects. More specifically, the programme is restricted to the following disciplines in higher education or vocational training: representational art and sculpture, dance, drama and theatre, music and cultural conservation. The programme is also restricted to cooperative projects with institutions in Mozambique, Tanzania and Zambia. The programme offers support for places on courses, but is also open to other types of institutional collaboration.

A seminar in November 2001 focused on ideas and principals of the new programme as well as the identification of possible partners. The first application deadline was in March 2002.

Den virtuelle utfordringa

(ACA-konferansen)

I juni 2001 arrangerte SIU ein konferanse i lag med Academic Cooperation Association (ACA) for internasjonale programkontor og fleirasjonale utdanningsorganisasjonar. Ei mottaking i Bergen sjøfartsmuseum 9. juni markerte SIUs tiårsjubileum overfor gjestene frå store delar av verda. Sjølve konferansen var støtta av Nordisk ministerråd.

Tittelen på konferansen var "The virtual challenge to international cooperation in higher education", eit tema som blei livleg diskutert på Norsk bremuseum i Fjærland 11. juni og på båt frå Fjærland dagen etter. Gode innleiingar av respekterte fagfolk blei haldne opp mot praktiske erfaringar til deltakarane og frå inviterte innleiarar frå Noreg, Island og Kenya.

Konferansen inkluderte ein rundtur på Vestlandet. Deltakarane fekk godt høve til å bli kjende og til diskusjonar over fire dagar. Rundturen frå Bergen med Flåmsbana og vidare til Kaupanger stavkyrkje, "brebar" ved Jostedalsbreen, folkedans i Fjærland og båtturen attende til Bergen ut Sognefjorden gav deltakarane ei Noregsoppleving dei tydeleg sette pris på. I følgje ACA har dei aldri fått tilsvarande gode tilbakemeldingar etter ein konferanse før. Dei faglege bidraga er gjeven ut i bokserien til ACA våren 2002.

Under ACAs generalforsamling på Hotel Mundal i Fjærland 11. juni blei direktør Ulf Lie i SIU vald til visepresident i ACA.

Deltakarane på ACA-konferansen fekk oppleve vakker vestlandsnatur som denne fossen i Flåmsdalen før dei vart samla på Norsk bremuseum i Fjærland. Fotos: Knut Olav Aslaksen

The participants of the ACA Conference experienced the beautiful landscape of Western Norway like this waterfall by the Flåm Railway before gathering at the Norwegian Glacier Museum in Fjærland.

The virtual challenge

(The ACA Conference)

In June 2001 SIU organised a conference in cooperation with the Academic Cooperation Association (ACA) for international programme offices and multinational organisations in education. A reception in the Bergen Maritime Museum on June 9 celebrated SIU's 10th Anniversary. The conference was supported by the Nordic Council of Ministers.

The title of the conference was "The virtual challenge to international cooperation in higher education", a topic that was the subject of lively debate at the Norwegian Glacier Museum in Fjærland on June 11 and on board the boat between Fjærland and Bergen the following day. Excellent introductory talks by respected professionals were held up for comparison with the practical experience of the participants and from invited speakers from Norway, Iceland and Kenya.

The conference included a tour of Western Norway which gave participants an opportunity to get to know each other well and for discussions for four days. The trip from Bergen with the Flåm Railway and on to Kaupanger Stave Church, the "Glacier Bar" at the Jostedal Glacier, folk dancing in Fjærland and the boat tour back to Bergen on the Sognefjord combined to give participants an experience they obviously set store by. According to ACA, they have never before received such good feedback after a conference. The academic contributions are published in ACA's book series in Spring 2002.

SIU's Director Ulf Lie was elected Vice-president of ACA at the organisation's annual general meeting at the Mundal Hotel in Fjærland on June 11.

Omfattande informasjonsverksemd

I løpet av 2001 har SIU gitt ut fleire publikasjonar enn noko år tidlegare, utvikla nye integrerte informasjonsløysingar over internett og etablert samarbeid med NAIC om den norske standen på den årlege europeiske EAIE-konferansen. Nettportalen www.study-norway.net er utvikla som eit ledd i ein kampanje SIU har utført på oppdrag frå Utdannings- og forskningsdepartementet for å trekkje fleire europeiske studentar til Noreg.

www.study-norway.net

SIU etablerte i desember 2001 den nye nettportalen www.study-norway.net for å auke talet på innkommande Erasmusstudentar til Noreg. Informasjonen på desse nettsidene har interesse òg for eit vidare publikum, og SIU ønskjer å vidareutvikle denne portalen til ein fellesportal for å gjere utanlandske studentar frå alle delar av verda merksame på Noreg som studieland.

SIU har utarbeidd ein lett brosjyre for føremålet som informerer om Noreg som studieland generelt og om www.study-norway.net spesielt. Ei gruppe "studentambassadørar" sett saman av utanlandske studentar som har studert her i landet, er engasjert for å promotere studentutveksling til Noreg i heimlandet. SIU har halde seminar for å førebu desse vel 50 "ambassadørane" og gitt dei materiell til distribusjon og som grunnlag for foredrag om norsk utdanning. Ein kort videopresentasjon av Noreg som studieland er produsert våren 2002.

EAIE 2001

På initiativ frå Utdannings- og forskningsdepartementet samarbeidde SIU hausten 2001 med National Academic Information Centre (NAIC) om utforming og gjennomføring av den norske standen under European Association for International Education (EAIE) i Tampere i Finland 5. - 8. desember. Godt samarbeid og klare meiningar om kva ein ønskte å oppnå med standen, gav godt resultat.

Utforminga av standen var basert på den same grafiske utforminga som www.study-norway.net er sett opp med. Det gav god markering av den nye portalen overfor internasjonale koordinatarar på universitet og høgskular over heile Europa som ei viktig sekundærmålgruppe. I tillegg tente standen som eit godt og etterlengta utgangspunkt for mange norske lærestader med ønskje om å markere seg internasjonalt for etablering og vedlikehald av internasjonalt samarbeid. Samarbeidet med NAIC og Departementet om EAIE vil halde fram i 2002.

Informasjonsteneste for utvekslingsstudentar IRIS

Integrated Reporting for International Students (IRIS) er eit online-system for administrasjon og framsyning av rapportar frå studentar som har hatt Erasmusstipend. Systemet er ope for heile Europa og tilbyr rapporteringsskjema på ni språk inkludert norsk. Det er mogleg å søkje og bla i rapportar basert på kriterium som mellom anna studiestad, fagområde, land og år.

A wide range of information activities

SIU issued more publications in 2001 than in any previous year, developed new integrated channels of information via the Internet and began to cooperate with NAIC on the subject of the Norwegian stand at the annual European EAIE Conference. The Internet portal www.study-norway.net has been developed as one part of a campaign run by SIU on behalf of the Ministry of Education and Research to attract more European students to Norway.

www.study-norway.net

In December 2001 SIU established its new Internet portal www.study-norway.net with the idea of raising the number of incoming Erasmus students to Norway. The information on these pages is also of interest to a wider public, and SIU wishes to develop the portal into a joint portal to make students from all parts of the world more aware of Norway as a country in which to study.

SIU has also produced a readable brochure for this purpose; this offers information about Norway as a country for study in general and about www.study-norway.net in particular. A group of "student ambassadors" consisting of foreign students who have studied here in Norway, has been engaged to promote student exchanges between Norway and their own countries. SIU organised a seminar

to prepare these 50 or so "ambassadors" and has provided them with material for distribution and as a basis for talks on Norwegian education. A short video presentation of Norway as a place to study has been produced in 2002.

EAIE 2001

As a result of an initiative taken by the Ministry of Education and Research, SIU cooperated in autumn 2001 with the National Academic Information Centre (NAIC) on the design and implementation of the Norwegian stand at the conference of the European Association for International Education (EAIE) in Tampere in Finland on December 5 - 8. First-class cooperation and a clear idea of what we wished to achieve with the stand produced good results.

The IRIS information service for exchange students

Integrated Reporting for International Students (IRIS) is an online system for administering and displaying reports from students who have received Erasmus fellowships. The system is open to the whole of Europe and offers report forms in nine languages,

IRIS er ei teneste for fagleg og administrativt tilsette, Erasmusstudentar og framtidige utvekslingsstudentar. Systemet er utvikla av SIU med støtte frå EU-kommisjonen fram til slutten av 2002. I 2001/2002 er IRIS avgrensa til bruk innfor Erasmusprogrammet, men systemet har potensiale for å kunne utviklast vidare til å dekkje alle former for utveksling. Av tilbakemeldingane SIU har motteke, er det mange som gjerne ser ei slik utviding eller som ønskjer å nytte systemet òg til andre føremål.

Internett: www.iris.siu.no

Symmetry

Symmetry er eit ambisiøst informasjonssystem som EU-kommisjonen la ut utviklinga av i ein europeisk tilbodskonkurranse i 2001. Det er planlagt at systemet skal ta over for og integrere funksjonane i det meste av eksisterande informasjonssystem for Sokratesprogrammet (Soclink, til dømes) mot slutten av 2003.

Symmetry vil bli eit gigantisk forvaltningssystem for alle aksjonar innfor Sokrates, men òg for andre europeiske samarbeidsprogram under Generaldirektorat for utdanning og kultur. Brukergruppene vil inkludere EU-kommisjonen, nasjonalkontora for alle desse programma og brukarar ute på universitet og høgskular.

EU-kommisjonen har oppretta arbeidsgrupper for å styre utviklinga av Symmetry. IT-konsulent Daniel Arnrup frå SIU deltar i arbeidsgruppa for desentraliserte aksjonar (mest Erasmus).

including Norwegian. It is possible to search in, and leaf through, reports on the basis of such criteria as place of study, subject, country and year. IRIS is a service for professional and administrative staff, Erasmus students and future exchange students. The system has been developed by SIU and is receiving support from the EU Commission until the end of 2002. In 2001/2002 IRIS was restricted to use within the Erasmus Programme, but the system has the potential to be further developed to be able to deal with all types of exchange. SIU has received feedback to the effect that many people would like to see the system developing in such a direction, while others wish to use the system for other purposes as well.

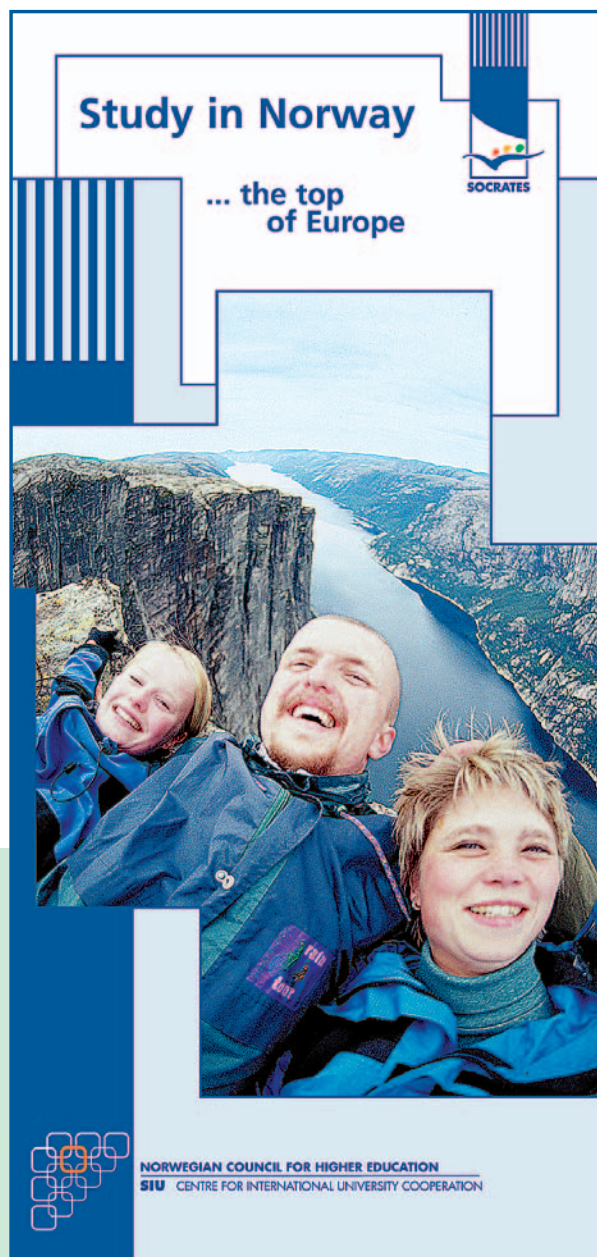
Internet address: www.iris.siu.no

Symmetry

Symmetry is an ambitious information system that was put out to European-wide tender by the EU Commission in 2001. Plans are for the system to take over and integrate most of the functions of the current information system for the Sokrates Programme (e.g. Soclink) towards the end of 2003.

Symmetry will become a gigantic management system not only for all of the activities of Sokrates, but also for other European cooperative programmes run by the Directorate General for Education and Culture. User groups will include the European

Blikkfanget på SIUs brosjyre om www.study-norway.net er eit bilete av utanlandske studentar frå Høgskolen i Stavanger på ekskursjon til Kjerag ved Lysefjorden.

Foreign students at Stavanger University College enjoying the mountains by Lysefjorden is the eye-catcher of the SIU brochure for www.study-norway.net

Mange publikasjoner

I 2001 gav SIU ut følgende publikasjoner utanom årsmeldinga:

- *Internationalisation of Higher Education and Research* – ein engelsk kortversjon av tilrådingane SIU gav til Mjøsutvalget.
- *Med Comenius i skolen* om erfaringar og nytte norske skular har hatt av europeisk skulesamarbeid.
- *Annual Report* for NORADs stipendprogram.
- *I Nordens tjeneste* om det nordiske NORDPLUS-programmet og resultat herfrå.
- *Språk i internasjonalt skulesamarbeid* (norsk og engelsk utgåve), ei undersøking om framandspråk i norske skular som har delteke i europeisk samarbeid.
- *Europavegen* er ei årleg informasjonsavis SIU utgir i samarbeid med Leonardo- og Ung i Europa-programma.

SIU utgav også brosjyrar om Grundtvigprogrammet, www.study-norway.net og NUFU-programmet. Ei rettleiing til skulesamarbeid innan Comenius 1 blei òg gitt ut. Skuleansvarleg i SIU, Egil Eiene, var med i ei europeisk arbeidsgruppe nedsett av EU-kommisjonen for å utforme ei handbok for skular innan Comenius 1. I tillegg vart eit prøvetrykk av ein NUFU-publikasjon laga på hausten i eit lite opplag; endeleg versjon kjem våren 2002. Vidare har SIU utarbeidd fleire rapportar for oppdragsgevarane, mellom anna fire rapportar til Nordisk ministerråd om NORDPLUS-programmet (sjå omtale av NORDPLUS).

Commission, national offices for all of these programmes and users in universities and colleges.

The Commission has set up working groups to coordinate the development of Symmetry. Daniel Arnrup of SIU is a member of Symmetry's group for decentralised actions (primarily Erasmus).

Many publications

In 2001, SIU issued the following publications in addition to the *Annual Report*:

- *Internationalisation of Higher Education and Research* - a short English version of SIU's evidence to the Mjø's Commission.
- *At School with Comenius* - about the experience and benefits that Norwegian schools have enjoyed from European school cooperation.
- *In the service of the Nordic countries* - on the Nordic NORDPLUS Programme and its results
- *Language in International School Cooperation* (Norwegian and English editions) - a study of foreign languages in Norwegian schools that have taken part in European cooperation.
- *The NORADs Fellowship Programme Annual Report*.
- *Europavegen* - an annual information sheet published by SIU in collaboration with the Leonardo da Vinci and the Youth in Europe programmes. The paper, which is intended to promote European cooperation among teachers and youth workers, is printed in an edition of 50,000 and is sent to all Norwegian schools.

Mange av deltakarane under EAIE i Finland nekta å tru at det var 1000 år gamal is frå Jostedalsbreen som kjøla ned eit anna norsk "blikkfang" på den norske standen i Tampere. Foto: Asle Haukaas

Many participants at the EAIE conference in Finland refused to believe that a thousand years of history were slowly melting away from this lump of glacial ice, formed by the snow that fell in Western Norway somewhere between 600 and 1000 years ago. At the Norwegian stand at EIAE it was used to chill another Norwegian attraction.

SIU published brochures about the Grundtvig Programme, www.study-norway.net and the NUFU Programme. Guidelines for school cooperation in Comenius I were also published. Egil Eiene, who is responsible for schools in SIU, was a member of a European working group appointed by the Commission to produce a handbook for schools in Comenius I. An interim limited edition of a NUFU publication was also produced in the autumn; the final version will appear in spring 2002. SIU has also produced a number of reports for its clients, including four reports for the Nordic Council of Ministers about the NORDPLUS Programme (please see the section on NORDPLUS).

"Somewhere over the network" is the title of a publication issued by SIU in September 2001, sponsored by and covering the results of the activities of the Nordic cooperative programme Nordunet 2. This is a network-based research cooperation programme funded by

Somewhere over the network er tittelen på ein resultatformidlande publikasjon SIU gav ut i september 2001 på oppdrag frå det nordiske samarbeidsprogrammet Nordunet2. Dette er eit nettverks-basert forskingssamarbeid, støtta av Nordisk ministerråd, som skal bidra til å sikre dei nordiske landa sin posisjon i fronten av internettutviklinga. Publikasjonen presenterer dei 20 prosjekta innafør Nordunet2.

Socrates Marketing Work Group

SIUs informasjonsrådgjevar Asle Haukaas har delteke i ei ekspertgruppe oppnemnt av Europakommisjonen for marknadsføring av Sokratesprogrammet. Gruppa har våren 2001 overlevert sine framlegg til betre koordinering og nyutvikling av informasjonstiltak mellom Kommisjonen og alle nasjonalkontora i dei 30 deltakarlanda. Fire dokument med tilrådingar blei presentert av gruppa under National Agencies Directors Meeting for Sokrates i Brussel 20. - 21. juni 2001.

Eit av dokumenta handlar om bruk av elektroniske databasar og byggjer på SIU sine erfaringar med internettbaserte databasar og informasjonstenester. Dokumentet presenterer dei norske erfaringane med bruk av databasar, og tilrådingane er i tråd med desse. SIU fekk presentere innhaldet og oppbygginga av dei viktigaste databasane under det same National Agencies Directors Meeting. I tilrådinga til Kommisjonen og nasjonalkontora står det mellom anna:

the Nordic Council of Ministers, which has the aim of helping to secure a leading position for its member countries in the development of the Internet. The publication presented the 20 projects financed by Nordunet2.

Socrates Marketing Working Group

SIU's Head of Information Asle Haukaas was a member of an expert group appointed by the European Commission to market the Socrates Programme. In spring 2001 the group submitted a set of proposals for improved coordination and development of new information measures between the Commission and all the national agencies in the 30 member nations. Four documents containing recommendations were presented by the group during the meeting National Agencies Directors Meeting for Sokrates in Brussels on June 20 - 21, 2001.

One of the documents dealt with the use of electronic databases and was based on SIU's experience of Internet-based databases and information services. The document presents the Norwegian experience of database use, and its recommendations are in line with this experience. SIU was asked to present our experiences with the use of Internet-based information services and databases in the course of the same National Agencies Directors Meeting. Among the recommendations to the Commission and the national agencies a presentation of the Norwegian experiences was included:

"The Norwegian NA (SIU, red. merknad) has a long-standing experience in working with web-based inter-active project databases which are user-friendly and easily accessible. They are the key element of the Norwegian information and dissemination strategy. (...)

They (databasane, red. merknad) serve the purpose of promoting the programme, providing an overview of activities as well as statistics, inspiring and motivating participants, disseminating results and experiences, building networks and ensuring an efficient reporting system for project promoters and managers."

Medarrangør av NKUL

SIU var igjen medarrangør av Norsk konferanse for utdanning og læring (NKUL) på NTNU i Trondheim 2. - 4. mai 2001. Denne konferansen, med 700 deltakarar frå skuleverket, har etablert seg som ein av dei to viktige møteplassane for pedagogisk bruk av IKT i Noreg. SIU er medarrangør då konferansen er eit godt forum for å fremje det internasjonale aspektet ved informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Sesjonane SIU var involvert i, fekk gode tilbakemeldingar i evalueringa etter konferansen.

"The Norwegian NA (SIU) has a long-standing experience in working with web-based interactive project databases which are user-friendly and easily accessible. They are the key element of the Norwegian information and dissemination strategy. (...)

They (the databases) serve the purpose of promoting the programme, providing an overview of activities as well as statistics, inspiring and motivating participants, disseminating results and experiences, building networks and ensuring an efficient reporting system for project promoters and managers".

Co-organiser of NKUL

Once again, SIU was co-organiser of the Norwegian Conference on Education and Learning (NKUL) at the Norwegian University of Science and Technology (NTNU) in Trondheim on May 2 - 4, 2001. This conference, with its 700 delegates from the educational system, is one of the two most important arenas for educational use of ICT in Norway. The sessions in which SIU was involved received positive feedback in the post-conference evaluation.

Namn: Nasjonalt program for utviklingsrelatert forskning- og utdanning (NUFU)

Innhald: Utviklingsrelatert forskning og utdanning

Føremål: NUFU-programmet skal bidra til kompetansebygging i utviklingsland gjennom likeverdig og langvarig forskings- og utdannings samarbeid mellom akademiske institusjonar i Noreg og i sør

Periode: 2001 - 2005

Oppdragsgjevar: NORAD

Budsjett: 60 millionar kroner årleg

Samarbeidsprosjekt: 50 pr. 2001

Deltakande institusjonar i sør: 41 i 16 land

Deltakande institusjonar i Noreg: 12

Styre: NUFU-styret

Internett: siu.no/nufu

Title: Norwegian Council for Higher Education's Programme for Development Research and Education

Content: Development-related Research and education

Objective: The NUFU Programme aims to help build up competence in developing countries via equal-status long-term research and development cooperation between academic institutions in Norway aid partnership countries in the South

Duration: 2001 - 2005

Sponsor: NORAD

Budget: MNOK 60 per annum

Participating institutions in southern countries: 41 in 16 countries

Participating institutions in Norway: 12

Board: NUFU's Board

Internet: www.siu.no/nufu

NUFU

NUFU-programmet feira tiårsjubileum i år 2001. I søknadsrunden som opna tredje programperiode, vart sør-institusjonane sine egne vurderingar av prosjekta tillagt større vekt.

Den viktigaste hendinga i 2001 var underteikninga av ny rammeavtale for NUFU-programmet. Dette opna for ny søknadsrunde med løyving av midlar til femårige prosjekt. I søknadsrunden kravde NUFU at institusjonane i sør og i Noreg gjorde separate vurderingar av prosjektsøknadene der vurderingane frå institusjonane i sør vart tillagt størst vekt ved tildeling av midlar. Dette som følgje av resultatata frå evalueringsrapporten som den nederlandske organisasjonen NUFFIC gjennomførte året før på oppdrag frå Utanriksdepartementet.

Rapporten slo fast at NUFU-programmet har vore ein suksess der framifrå resultat er oppnådd med små midlar. Samstundes peikte rapporten på at programmet kunne betrast ved ei sterkare institusjonell

forankring av samarbeidsprosjekta og betre sjanse for institusjonane i sør til å påverke avgjerdene i NUFU.

Større, institusjonelle nettverk

Fleire av samarbeidsprosjekta som fekk støtte, er større institusjonelle nettverk der ei rekkje institusjonar frå sør deltek. Nokre nettverk har felles tematisk overbygning, som til dømes arkitektur/byplanlegging eller veterinærfag.

I alt 148 søknader om samarbeidsprosjekt vart vurderte i 2001, og i overkant av ein tredel av desse fekk innvilga støtte. I første søknadsrunde vart 262 millioner kroner fordelte på 50 samarbeidsprosjekt. Totalt beløp til fordeling er 312 millioner kroner.

Tildelinga av prosjektmidlar i september skapte engasjement og sterk debatt blant fleire sentrale aktørar i NUFU-samarbeidet. Særleg vart det stilt spørsmålsteikn ved sider av prosedyrane og kriteria som låg til grunn for utveljing av prosjekt.

NUFU

The NUFU Programme celebrated its 10th Anniversary in 2001. In the round of applications that opened the third period of the programme, the southern institutions' self-evaluations of projects were given greater emphasis.

The most important events of 2001 were the signing of a new frame agreement for the NUFU Programme, which opened up a new round of applications for the funding of five-year projects. For this application round, NUFU required the institutions in southern countries and in those in Norway to make separate evaluations of their project applications, in which the evaluations from the southern institutions were allocated the greatest weight in the allocation of funds. This was a consequence of the result of an evaluation made by the Dutch organisation NUFFIC a year previously on behalf of the Norwegian Ministry of Foreign Affairs.

The report made it clear that the NUFU programme had been a success, and that excellent results had been obtained with limited funds. However, the report pointed

out that the programme could be improved by anchoring the cooperative projects more securely at institutional level and by improving the ability of the southern institutions to influence NUFU's decision-making processes.

Larger institutional networks

Several of the cooperative projects that received support are major institutional networks in which a number of institutions in southern countries participate. Some of these networks deal with a common subject such as architecture/town planning or veterinary medicine.

A total of 148 applications for cooperative projects were processed in 2001, and just over one third of them received support. In the course round of applications, MNOK 262 was allocated to 50 cooperative projects. The total amount of funds available amounted to MNOK 312.

The allocation of project funding in September gave rise to a sense of involvement and sharp debate among several of the participants in the NUFU

SIU legg stor vekt på forvaltning av kunnskap, resultat og erfaringar. I 2001 starta eit stort utviklingsarbeid med interaktive databasar for å gjere det mogleg å formidle resultat og erfaringar frå NUFU-programmet over Internett.

Møteplass for erfaringsutveksling

Konferansen "NUFU's Asian – Norwegian Universities' Conference" blei arrangert ved University of Fisheries i Nha Trang i Vietnam i mars 2001. Målet var å bringe saman leiinga ved dei akademiske samarbeidsinstitusjonane i Sør- og Sørøst-Asia og i Noreg for å styrke kontakten og det institusjonelle samarbeidet. Representantar frå styresmakter i vertslandet, NORAD og norske styresmakter heime og ute deltok, og konferansen vart ein møteplass for utveksling av erfaring, formidling av resultat og vidareutvikling av NUFU-samarbeidet.

Konferansen synleggjorde at det er veksande interesse for samarbeid med

institusjonar i Sør- og Sørøst-Asia i norske universitets- og forskingsmiljø, særleg gjeld dette for Vietnam. To slike konferansar er avvikla tidlegare; den første i Harare, Zimbabwe, i 1991 og den andre i Dar Es Salaam, Tanzania, i 1997.

NUFU-prosjektet Maya Competence Building er basert på forskings-samarbeid mellom San Carlos Universitetet i Guatemala og Universitetet i Tromsø. Foto: Per Anders Total, montasje: Willy Skramstad

The NUFU project Maya Competence Building is based upon research cooperation between the San Carlos University in Guatemala and the University of Tromsø in Norway.

cooperative system. Questions were raised in particular regarding certain aspects of the procedures and criteria employed in selecting projects.

SIU places great emphasis on the way it manages knowledge, results and experience. In 2001 we launched a comprehensive process of development of interactive databases in order to make it possible to disseminate the results and experiences of the NUFU Programme via the Internet.

Meeting place for exchanges of experience

NUFU's Asian-Norwegian Universities' Conference was held at the University of Fisheries in Nha Trang in Vietnam in March 2001. The aim was to bring together leaders of cooperating academic institutions from Southern and South-East Asia and Norway in order to strengthen contacts and institutional cooperation. Representatives of the authorities in the host country, NORAD and Norwegian authorities at home and abroad attended the conference, which acted as a meeting place for exchanges of

experience, dissemination of results and development of NUFU Collaboration.

This conference made it clear that there is a growing interest in cooperation with institutions in Southern and South-East Asia among Norwegian universities and research institutes, particularly in the case of Vietnam. Two similar conferences had already been held: the first in Harare, Zimbabwe, in 1991, and the second in Dar es Salaam, Tanzania, in 1997.

Bygger opp att "The Harvard of Africa"

Etter å ha lege nede for teljing er Makerere-universitetet i Uganda i ferd med å vinna att si akademiske sjølvkjensle. Ein av grunnane er eit unikt samarbeid mellom Universitetet i Bergen og universitetet som ein gong vart kalla "The Harvard of Africa".

Sidan 1992 har eit omfattande NUFU-prosjekt bygd opp kompetanse og kapasitet på realfag på Makerere. Over seksti studentar har gjennomført mastergrad i realfag, og eit titals av desse har halde fram med doktorgrad. Til samanlikning var det ingen som tok doktorgrad og nesten ingen som tok mastergrad på heile 80-talet.

"Vi bygger for framtida" er mottoet til universitetet som på 1960-talet var eit velordna og velfungerande universitet spesielt sterkt på medisin og landbruk. Seinare vart Universitetet rasert under diktatura til Obote og hans etterfølgjar Idi Amin. Mange av dei tilsette vart drepne eller måtte flykta. I 1986 overtok

den noverande presidenten Museveni, og Uganda vende seg meir mot omverda att.

NUFU inn på gunstig tidspunkt

To år seinare kom Endre Lillethun, professor i fysikk ved Universitetet i Bergen (UiB), tilfeldig til Makerere. Han vart sjokkert over den totale mangelen på laboratorieutstyr på fysikk og kjemi.

- Det som var der, var så øydelagt, og så mykje var stole, at det som var att, like gjerne kunne sopast vekk og kastast, seier Lillethun.

I 1991 løyva NUFU midlar til eit program for basale realfag med vekt på fysikk, kjemi, "science education", matematikk og biologi for samarbeid mellom UiB og Makerere.

Rektor P.J.M. Ssebuwufu meiner NUFU-prosjektet kom på eit gunstig tidspunkt etter all turbulensen og utarminga av universitetet på 1970 og 80-talet. I første omgang er det undervisningskapasitetet

som er bygd opp, men rektoren vonar det blir meir satsing på forskning i neste periode.

Utdannar studentar i Uganda

Mesteparten av utdanninga av master- og doktorgradsstudentar på NUFU-programmet går føre seg i Uganda, samtidig som det er mogeleg for studentar frå Makerere å kome til Bergen gjennom den såkalla "Sandwich-modellen".

- Dette er ein god modell fordi vi ikkje misser studentane og fordi dei kan vere framtidige koordinatarar for

Rebuilding the "Harvard of Africa"

After having been "out for the count", Makerere University in Uganda is now in the process of regaining its academic self-respect. One of the ways in which the former "Harvard of Africa" is doing so is via a unique collaboration with the University of Bergen.

Since 1992, a wide-ranging NUFU project has been rebuilding expertise and capacity in the natural science in Makerere University. More than 60 students have taken master's degrees in natural science at this Ugandan university, and ten or so have gone on to a doctorate. In comparison, there were very few who completed a masters and none at all who went on to the doctorate throughout the 80s.

"Building for the future" is the motto of the University, which in the 60s was a well-organised and functioning university that was particularly strong in the fields of medicine and agriculture. The University was subsequently destroyed

during the dictatorships of Milton Obote and his successor Idi Amin, and many of its staff were killed or had to flee the country. In 1986, the current President, Musaveni, took over, and Uganda began to return to the world.

NUFU came in at the right moment

Two years later, Endre Lillethun, Professor of physics at the University of Bergen, was shocked by the total lack of laboratory equipment in chemistry and physics at Makerere.

- What they had was so completely destroyed, and so much had been stolen, that what was left could just as well have been swept up and thrown away, says Lillethun.

In 1991 NUFU allocated funds for a cooperation between Bergen and Makerere in basic science with physics, chemistry, science education, mathematics and biology as the main areas of effort.

internasjonalt samarbeid, seier dekanus og NUFU-koordinator Livingstone S. Luboobi.

Jamstelte relasjonar

For Luboobi og Ssebuwufu har samarbeidet med nordmennene vore ei positiv erfaring.

- Vi ler av dei same tinga, humor bringar fram det beste i folk, og vi er heilt jamstelte i denne relasjonen. Eit av dei viktigaste momenta i samarbeidet er at vi planlegg saman, slik at vi kan peike ut område vi meiner det bør satsast på, seier Ssebuwufu som meiner dei norske samarbeidspartnarane har eit nyansert bilete av Afrika.

- Våre samarbeidspartnarar i Noreg ser Afrika slik det er, difor har samarbeidet gjeve oss tru på oss sjølve og vore ein katalysator for den støtta vi i dag mottok frå ei rekkje donorar, seier rektoren.

Av Hilde Kvalvaag Bang

Makerere universitetet i Uganda nyttar NUFU-samarbeidet i realfag med Universitetet i Bergen i gjenreisninga av "The Harvard of Africa". Professorane Andreas Steigen og Livingstone S. Luboobi koordinerer samarbeidet. Foto: Vincent Mugaba

Rector P. J. M. Ssebuwufu believes that the NUFU project came at just the right time after all the turbulence and impoverishment of the University during the 70s and 80s. Teaching capacity was the first thing to be built up again, but the Rector hopes that research will receive more attention in the next period.

Educating students in Uganda

Most of the teaching of masters and doctoral students in the NUFU Programme takes place in Uganda, while it is possible for students from Makerere to come to Bergen as part of a "sandwich" model.

- This is a good model because we do not lose students and because they can become future coordinators of international cooperation, says Dean and NUFU coordinator Livingstone S. Luboobi.

Equality of relations

For both Luboobi and Ssebuwufu, collaboration with the Norwegian contingent has been a positive experience.

- We laugh at the same sort of things, and humour brings out the best in people; we are completely equal in our relationships. One of the most important aspects of cooperation is that we draw up plans together, with the result that we can identify areas into which we can put more effort, says Ssebuwufu, who believes that his Norwegian partners have a subtle image of Africa.

- Our partners in Norway see Africa just as it is, and this has meant that cooperation has given us faith in ourselves and has been a catalyst for the support we receive from several other donors, says the Rector.

NUFU's collaboration with the University of Bergen in the sciences is an important facet of the process of rebuilding Makerere University in Uganda as the Harvard of Africa. Professors Andreas Steigen and Livingstone S. Luboobi are the NUFU coordinators of Bergen and Makerere.

Innhald: Forskings- og utdanningsamarbeid

Føremål: Programmet skal medverke til atterreising og utvikling av høgare utdanning og forskning i Sørøst-Europa (Balkan) gjennom samarbeid med norske institusjonar. Programmet er i samarbeid med Forskingsrådet

Oppdragsgjevar: Utanriksdepartementet

Programperiode: 2000 - 2004

Budsjett: 15 millionar kroner årleg

Langsiktige prosjekt: 4

Pilotprosjekt: 19

Styre: Programstyret for Aust-Europa

Internett: siu.no/southeast

Content: Research and education cooperation

Objective: The programme is intended to contribute to the recovery and development of higher education and research in South-Eastern Europe (the Balkans) through cooperation with Norwegian institutions. The programme is run in collaboration with the Research Council of Norway

Duration: 2000 - 2004

Sponsor: Ministry of Foreign Affairs

Budget: MNOK 15 per annum

Long-term projects: 4

Pilot projects: 19

Board: Programme Board for South-Eastern Europe

Internet: www.siu.no/southeast

Samarbeidsprogrammet med Sørøst-Europa

Utvikling og igangsetting av ny handlingsplan for 2001 - 2004 stod sentralt i år 2001 for dette forskings- og utdanningsprogrammet. Fleire nye prosjekt vart etablerte i kjølvatnet av handlingsplanen, og ved utgangen av året var totalt 18 langsiktige prosjekt i gang.

Landa i Sørøst-Europa står framfor store utfordringar, både politiske og økonomiske. Konfliktane har sett utviklinga fleire tiår tilbake, sivile institusjonar og offentlig forvaltning fungerer generelt dårleg og det er stor arbeidsløyse. Eit viktig aspekt ved Samarbeidsprogrammet er å medverke til atterreising og utvikling av høgare utdanning og forskning i Sørøst-Europa gjennom samarbeid med norske institusjonar.

Femårig rammeavtale

I år 2001 har utvikling og igangsetting av ny handlingsplan for 2001 - 2004 stått sentralt i arbeidet for programstyret. Eit

overordna mål for handlingsplanen er å tryggje demokratisk og økonomisk berekraftig utvikling, promotere eit multi-etnisk samfunn og følgje opp og implementere fredsavtalen. Fagområde som reflekterer desse overordna måla, skal prioriterast, mellom desse er økonomiske fag, samfunnsfag og juridiske fag. I første fase av programmet legg programstyret vekt på utvikling av kompetanse og kapasitet innan dei høgare utdannings- og forskingsinstitusjonane i deltakarlanda, nærare bestemt landa på Balkan, medan ein på lang sikt ønskjer å oppnå likeverd mellom samarbeidspartnerane.

Oppstart av nye forskingsprosjekt

Fire langsiktige forskingsprosjekt og 19 pilotprosjekt starta opp i januar 2001. Mange av pilotprosjekta hadde sitt utspring frå lanseringskonferansen "Meeting place Oslo" som Universitetet i Oslo arrangerte i regi av programstyret året før. Om lag 50 deltakarar frå Balkan

Cooperation Programme with South-Eastern Europe

The development and implementation of a new action plan for 2001 - 2004 was a central aspect of the work of this research and development programme in 2001. Several new projects were established in the wake of the action plan, and by the end of the year a total of 18 long-term programmes were under way.

The nations of South-Eastern Europe face great political and economic challenges. The recent conflicts have set back development by several decades, civil institutions and the public service mostly function badly and there are high rates of unemployment. An important aspect of the Cooperation Programme is that it aims to contribute to the recovery and development of higher education and research in South-Eastern Europe through cooperation with Norwegian institutions.

Five-year frame agreement

In 2001, an important part of the work of the Programme Board was the development and implementation of a new action plan

for 2001 - 2004. Overarching goals of the action plan include ensuring democratic and economically sustainable development, the promotion of a multi-ethnic society and the follow-up and implementation of the peace agreement. Academic fields that reflect these top-level aims will be given priority; these areas include economics, social science and law. In the first phase of the Programme the Board will stress the development of competence and capacity in institutions of higher education and research in participating countries, i.e. the Balkan nations, while in the longer run we wish to achieve equality between the partners in this cooperative process.

Launch of new research projects

Four long-term research projects and 19 pilot projects were launched in January 2001. Many of the pilot projects had their point of departure in the launch conference "Meeting Place Oslo", which the University of Oslo had organised on behalf of the Programme Board the previous year. Some 50 participants from the Balkans attended

deltok, og saman med norske deltakarar diskuterte dei tiltak og prosjektidear for utvikling av utdannings- og forskingssamarbeid. Nye kontakter vart etablerte, og saman med dei faglege banda som allereie finst mellom Noreg og Sørøst-Europa, dannar desse relasjonane no grunnlag for nye forskingssamarbeid.

I år 2001 var det ein ordinær og ein ekstraordinær søknadsrunde i samband med oppstart av nye prosjekt. Ved inngangen til 2002 var i alt atten prosjekt godkjende, fleire av desse var basert på pilotprosjekta.

SIU deltar i internasjonale koordinering

SIU deltar i ein arbeidsgruppe som koordinerer den europeiske innsatsen i utdanningsarbeidet på Balkan. Eit viktig ledd i dette arbeidet er informasjon og oppbygging av nettverk. Grappa arbeider innanfor rammene av Stabilitetspakta for Balkan og består av medlemmer frå europeiske aktørar som EU, Europarådet, European University Association (EUA), i tillegg til nasjonale aktørar frå både EØS-landa og Sørøst-Europa.

the conference, and together with their Norwegian colleagues they discussed measures and project ideas for the development of cooperation in education and research. New contacts were made, and these, together with the academic links that already exist between Norway and South-Eastern Europe, are creating a foundation for new research cooperation.

In 2001 there was one ordinary and one extra round of applications in connection with the launch of new projects. At the beginning of 2002 a total of 18 long-term projects were under way, of which several were based upon the pilot projects.

SIU part of international coordination

SIU is a member of a working group that coordinates European efforts in educational projects in the Balkan region. An important aspect of this work is information and network building. The group operates within the framework of the Stability Pact for the Balkans, and consists of members nominated by European bodies such as the EU, the Council of Europe, the European University Association (EUA), as well as national entities from both EEA countries and South-Eastern Europe.

Dei fire første prosjekta

"The Politics of Democratic and Welfare Development in South-Eastern Europe: A Network for Research and Education": Prosjektsamarbeid mellom forskarar ved Universitetet i Bergen og fire institusjonar i Sørøst-Europa. Nettverket er opne for andre partnarar.

"Language and National Identity": Prosjektsamarbeid mellom forskarar ved Universitetet i Oslo og fire institusjonar i Bosnia-Herzegovina, Serbia og Kroatia som har som føremål å (re)etablere eit nettverk i regionen som for å diskutere felles problem og fokusere på den sosio-lingvistiske situasjonen.

"Contemporary Balkan Societies: Social Survey Research and Training for Historical and International Comparisons": Prosjektsamarbeid mellom forskarar ved Universitetet i Tromsø og institusjonar i Bosnia-Herzegovina, Kroatia, Kosovo, Montenegro og Makedonia.

Master Degree Programme: "Sustainable Energy and Environment in Yugoslavia": Prosjektsamarbeid mellom Norges teknisk naturvitenskapelege universitet (NTNU) og University of Belgrade i Serbia. Master-programmet vil gje to-årig utdanning for moderne ingeniører med brei og integrert energi og miljø-profil.

Gjenoppbygginga av institusjonar innan høgare utdanning og forskning er ein sentral del av gjenoppbygginga av Balkan. Bilete er frå Sarajevo år 2000. Foto: Asle Haukaas

The rebuilding of institutions of higher education and research is an important part of the rebuilding of the Balkans. The photo is from Sarajevo in year 2000.

The four starting projects

"The Politics of Democratic and Welfare Development in South-Eastern Europe: A Network for Research and Education". Project collaboration between researchers from the University of Bergen and four institutions in South-Eastern Europe. The network is open to other partners.

"Language and National Identity": Project collaboration between researchers from the University of Oslo and four institutions in Bosnia-

Herzegovina, Serbia and Croatia, with the aim of (re-)establishing a network in the region for the discussion of common problems and focusing on the socio-linguistic situation.

"Contemporary Balkan Societies: Social Survey Research and Training for Historical and International Comparisons": Project collaboration between researchers from the University of Tromsø and institutions in Bosnia-Herzegovina, Croatia, Kosova, Montenegro and Macedonia.

Master's Degree Programme: "Sustainable Energy and Environment in Yugoslavia": Project collaboration between the Norwegian University of Science and Technology (NTNU) and the University of Belgrade in Serbia. The master's programme offers a two-year course for modern engineers, with a broadly-based but highly integrated energy and environmental profile.

Innhald: Forskings- og utdanningssamarbeid

Føremål: Programmet skal bidra til gjenoppbygging i Nordvest-Russland og Baltikum for å sikre demokratisk og økonomisk berekraftig utvikling. Det er løyvd midlar til samarbeid mellom universitets- og akademiske institusjonar i området og korresponderande institusjonar i Noreg. Programmet er i samarbeid med Forskningsrådet

Oppdragsgjevar: Utanriksdepartementet

Periode: 1997 - 2001

Norske institusjonar: 23

Utanlandske institusjonar: 29

Budsjett: 17 millionar kroner årleg

Styre: Programstyret for Aust-Europa

Internett: siu.no/east

Content: Cooperation in research and education

Objectives: The Programme has the aim of contributing to the rebuilding of North-Western Russia and the Baltic Region in order to ensure democratic and economically sustainable development. Funds have been allocated for cooperation between university and academic institutions in the region and equivalent institutions in Norway. The programme is run in collaboration with the Research Council of Norway

Sponsor: Ministry of Foreign Affairs

Duration: 1997 - 2001

Norwegian institutions: 23

Foreign institutions: 29

Budget: MNOK 17 per annum

Board: Programme Board for Eastern Europe

Internet: www.siu.no/east

Samarbeidsprogrammet med Sentral- og Aust-Europa

Evaluering og resultatformidling stod sentralt i slutføringa av programmet i 2001. Viktige resultat frå to evalueringar av utdannings- og forskingssamarbeid vart mellom anna presentert på ein avslutningskonferanse i Oslo hausten 2001.

Under konferansen i Oslo september 2001 vart fokus sett på presentasjon av resultat og utveksling av dei erfaringar ein har oppnådd i programmet til no. Gode faglege resultat og høg deltaking vart dermed synleggjort på konferansen, som markerte avslutninga av ein vellukka programperiode. Om lag 100 deltakarar frå Russland, Baltikum og Noreg deltok på konferansen, der resultatane frå evalueringane av utdannings- og forskingssamarbeidet med Sentral- og Aust-Europa vart presentert.

Eit uavhengig panel, oppnemnt av Noregs forskingsråd, fullførte ei større evaluering av forskningssamarbeidet i 2001. Dette som ei vidareføring av ei evaluering av seks utdanningssamarbeid som Fafo gjennomførte året før.

Gode resultat

Begge evalueringane syntte gode resultat

frå programmet. Mellom anna har fleire av samarbeidsprosjekta oppnådd publisering i internasjonale fagtidsskrift. Samarbeidet har vore omfattande og har involvert mange institusjonar. Det blir vidare peika på at norske institusjonar har medverka til relativt omfattande endring og utvikling ved enkelte institusjonar i samarbeidslanda, både når det gjeld forskning og utvikling av undervisningsopplegg og nytt innhald i studietilbod.

To nye avtalar

Det vart teke omsyn til resultatane frå denne undersøkinga i utforminga av to nye avtalar som skal etterfølge den noverande. Den eine av dei nye avtalene vil rette seg mot samarbeid med Russland, den andre vil rette seg mot dei landa som søkjer EU-medlemskap. Universitets- og høgskolerådet og Forskningsrådet underteikna avtalane 27. februar 2002. År 2001 ber elles preg av å vere eit avslutningsår for programmet. Ingen nye prosjekt starta dette året, og året markerer avslutning av dei 29 prosjekta som var i gang.

Cooperation Programme with Central and Eastern Europe

Evaluation of the Programme and dissemination of the results at the end of the programme period were central topics in 2001. Important results of two evaluations of cooperation in education and research were among the subjects presented at a final conference in Oslo in Autumn 2001.

The conference in Oslo in September 2001 focused on the presentation of results and the exchange of experiences with the programme so far. Good academic results and a high rate of participation were thus on display at the conference, which marked the completion of this successful programme. About 100 participants from Russia, the Baltic countries and Norway attended this conference, at which the results of the evaluations of research and education cooperation with Central and Eastern Europe were presented.

An independent panel, appointed by the Research Council of Norway, carried out a major evaluation of the research collaboration in 2001. This was an follow-up of an evaluation of six education cooperation projects which had been carried out by Fafo a year previously.

Good results

Both evaluations could point to good results from the Programme; many of the cooperative projects, for instance, have been published in international journals. There has been cooperation on a large scale, involving a large number of institutions. It was also pointed out that Norwegian institutions have contributed to relatively large-scale changes and developments in individual institutions in the partner countries, both in terms of research and in the development of teaching systems and new course content.

Two new agreements

The results of these studies were taken into account in the design of two new agreements that will follow the present one. One of these new agreements will deal with cooperation with Russia, while the other will deal with countries currently seeking membership of the EU. The Norwegian Council for Higher Education and the Research Council of Norway signed these agreements on February 27, 2002. Given that the previous year was also the final year of this programme, no new projects were initiated, and the year saw the completion of the 29 ongoing projects.

God kunnskapsoverføring i levedyktige nettverk

- Ei rekkje uavhengige evalueringar av både utdannings- og forskingsdelen av Samarbeidsprogrammet for Sentral- og Aust-Europa syner gode resultat frå fem års samarbeid mellom Noreg og Aust-Europa, seier Ingvild Broch, noverande leiar av programstyret.

I 2000 fekk Fafo Institute of Applied Social Science i oppdrag å evaluere seks utdanningsprosjekt ved innan samfunnsvitenskaplege fag, økonomisk administrative fagområde, sosiologi, politikk og psykologi. Hovudfunna var positive og understreka at prosjekta i høg grad har nådd sine mål. Samstundes har prosjekta vore kostnadseffektive med tilstrekkelege løyvingar. Evalueringsrapporten tilrådde å halde fram med det langsiktige samarbeidet og garantere løyvingar for heile prosjektperioden, samt å vurdere tettare integrering av forskings- og undervisningsaktivitetar.

Svært god forskning

Eit nordisk panel evaluerte forskingsdelen av programmet i 2001 og konkluderte med at ”svært god forskning er produsert, og at mesteparten av prosjekta har hatt ein positiv verknad på endringsprosessen i dei austlege landa med særleg fokus på viktige sosiale, medisinske og miljømessige forhold. (...) Der har vore ein kraftig overføring av kunnskap frå Noreg til aust, og i noko mindre grad, frå aust til Noreg. Mange av prosjekta er levedyktige fordi dei har etablert profesjonelle nettverk med stort potensiale for gjensidig påverknad/samarbeid i framtida.”

- Dei positive evalueringane førte til etablering av to nye samarbeidsprogram, eit med Russland i perioden 2002 - 2006 og eit med kandidatlanda til EU i åra 2002 - 2005. Programma vil halde fram som eit samarbeidsprosjekt mellom UHR og Forskningsrådet, fortel Broch.

- Uavhengige evalueringar syner at Sentral- og Aust-Europaprogrammet har gitt gode resultat i form av kunnskapsoverføring mellom Noreg og Aust-Europa og etablering av levedyktige nettverk, seier leiar av programstyret i 2002, Ingvild Broch.

- Independent evaluations have shown that the Central and Eastern Europe Programme has produced good results in the shape of knowledge transfer between Norway and Eastern Europe and the establishment of viable networks, says Ingvild Broch, Chair of the Programme Board in 2002.

Good knowledge transfer via viable networks

- Several independent evaluations of both the educational and research parts of the Cooperation Programme for Central and Eastern Europe have demonstrated that five years of collaboration between Norway and Eastern Europe have produced good results, says Ingvild Broch, who currently chairs the Programme Board.

In 2000, Fafo's Institute of Applied Social Science was engaged to evaluate six educational projects in the social sciences, economics and administration, sociology, politics and psychology. The main findings of the evaluation were positive, and emphasised that the projects had largely met their goals, while they were run cost-efficiently, with sufficient

funding. The report of the evaluation recommended that the long-term cooperation should continue and guarantee funding for the whole term of the project, and that a closer integration of its research and educational activities should be considered.

Extremely good research

A Nordic panel of experts evaluated the research part of the programme in 2001 and concluded that “extremely good research has been produced, and most of the projects have had positive effects on the process of change in Eastern European countries, particularly in important social, medical and environmental aspects. (...) There has been an important transfer of knowledge

from Norway eastwards, and to a lesser extent, from Eastern Europe to Norway. Many of the projects are viable because they have established professional networks with significant potential for mutual influence and cooperation in the future”.

- These positive evaluations led to the establishment of two new cooperative programmes, one with Russia for the period 2002 - 2006, and another with candidate countries for EU membership, for 2002 - 2005. The Programme will continue as a cooperative project between the Council for Higher Education and the Research Council of Norway, says Broch.

Innhald: Stipendprogram for studentar frå land i sør.

Føremål: NORADs stipendprogram skal bidra til utvikling av strategisk kompetanse innanfor offentleg forvaltning og det sivile samfunnet i sør gjennom studietilbod ved norske institusjonar. Kandidatane må dokumentere sitt behov for utdanning frå arbeidsgjevar i heimlandet og returnere etter fullført utdanning.

Oppdragsgjevar: NORAD

Programperiode: 2001 - 2005

Deltakarland: 25

Studentar: om lag 210 per år

Budsjett: 56 millionar kroner årleg

Styre: Programstyret for NORADs stipendprogram

Internett: siu.no/norad

Content: Programme of fellowships for students from southern countries

Objectives: NORAD's Fellowship Programme is intended to promote the development of strategic competence in the public sector and civilian society in the south, by offering courses of study at Norwegian institutions. Candidates for fellowships must be able to document their need for training via their employer in their own country and must return home on completing their studies.

Sponsor: NORAD

Duration: 2001 - 2005

Norwegian institutions: 25

Students: around 210 per annum

Budget: MNOK 56 per annum

Board: Programme Board for NORAD's Fellowship Programme

Internet: www.siu.no/norad

NORADs stipendprogram

I 2001 vart det sett i gang ny rammeavtale med fokus på styrking og vidareutvikling av kurstilboda i programmet. Avtalen inkluderer kurs i sør. I 2001 utgjorde kvinnene nær 40 prosent av dei som tok imot stipend.

Stipendprogrammet til Direktoratet for utviklingsarbeid (NORAD) har ein visjon. Den er at gode utdanningstilbod ved norske universitet og høgskolar kan medverke til kompetansebygging i dei fattigaste landa i sør.

Samarbeid med institusjonar i sør

Ein ny rammeavtale for NORADs stipendprogram mellom Universitets- og høgskolerådet (UHR) og NORAD vart undertekna 29. august 2001. Denne avtalen fører vidare den sterke tradisjonen med kompetanseheving på høgt nivå, hovudsakleg på mastergradsnivå. Samstundes er han prega av sterkare fokus på institusjonalisering av samarbeidsinstitusjonane i sør. Mellom anna er fire nye kurs etablerte i sør, to i

Mosambik, eit i Sør-Afrika og eit samarbeidsprosjekt som omfattar høgare utdanningsinstitusjonar som tilbyr veterinærstudiet i heile regionen.

Ein viktig effekt av stipendprogrammet er at studentar frå ulike kulturer kjem saman og utvekslar kompetanse, kunnskap og erfaring. Det blir lagt vekt på at studentane som kjem til Noreg, blir sosialt integrerte i nærmiljøet og blir kjende med norsk kultur, og at norske akademikarar drar nytte av NORAD-studentane sin erfaring og kompetanse. I stipendprogrammet blir kurstilbod som inkluderer både norske og ikkje-norske deltakarar prioriterte. Ein integrert del av stipendprogrammet er òg at studentane gjennomfører feltarbeid i heimlandet eller eit anna land i sør.

Sterk kvinnerepresentasjon

Kvinnene utgjorde nær 40 prosent av studentane som vart tekne opp ved NORADs stipendprogram i 2001. Totalt 1172 personar søkte om opptak i 2001,

NORADs Fellowship Programme

A new frame agreement signed in 2001 focused on reinforcing and further developing the courses offered in this programme. The Agreement includes courses in countries in the south. In 2001, almost 40% of the fellows were women.

The Fellowship Programme of the Directorate for Development Aid (NORAD) has a vision: that a good range of educational offers at Norwegian universities and colleges can make a significant contribution to the development of competence in the poorest countries in the southern half of the planet.

Cooperation with institutions in the south

A new frame agreement for NORAD's Fellowship Programme was signed by the Norwegian Council of Universities and Colleges and NORAD on August 29, 2001. This agreement continues the strong tradition of raising standards of high-level competence, mostly at M.Sc. level. At the same time, it features a sharper focus on the institutionalisation of the cooperating institutions in the south. Among other

aspects of the agreement, four new courses have been established, two of them in Mozambique, one in South Africa, plus a cooperative project that covers educational institutions offering studies in veterinary medicine throughout the region.

One important effect of this fellowship programme is that students from a variety of cultures come into contact with each other and can exchange their competence, knowledge and experience. Stress is put on giving students who come to Norway the opportunity to become socially integrated into the local environment and become acquainted with Norwegian culture, and on enabling Norwegian academics to benefit from the experience and competence of the NORAD students. The Fellowship Programme prioritises courses that accept both Norwegian and non-Norwegian students. Another integral aspect of the Fellowship Programme is that its students carry out field work in the own countries or in another land in the south.

High percentage of women

Nearly 40% of the students who were

noko som utgjer ein auke på 11,5 prosent frå året før.

NORADs stipendprogram kan notere gode eksamensresultat for sine kandidatar også i 2001. Mellom anna fekk Mr. Mohammad Ali Khan frå Bangladesh publiseringstipend fordi han har publisert resultat frå avhandlinga si i eit internasjonalt tidsskrift.

140 kandidatar vart uteksaminerte i 2001, nær 70 prosent av desse oppnådde mastergrad og resten avla diplom-eksamen. Berre om lag 11 prosent av dei som skulle fullføre dette året, vart forseinka. SIU registrerer svært lite fråfall i programmet.

Kamp mot fattigdom

"Korleis kan vi sikre at NORADs stipendprogram er eit effektivt middel i kampen mot fattigdom i sør?" Dette spørsmålet vart diskutert på det årlege seminaret på Vatnahalsen der "kunnskap om fattigdom" var hovudtema. Mellom anna vart ei eventuell samordning av kvoteprogrammet og NORADs stipendprogram sett på dagsorden, slik

Flatin-utvalet tilrår i si utgreiing om kvoteprogrammet. Dette seminaret samla den administrative og faglege leinga frå institusjonane, Utanriksdepartementet, Utdannings- og forskningsdepartementet og NORAD.

Kulturell brubygging

Vinterseminaret på Gausdal er eit årleg høgdepunkt for NORAD-stipendiatane og ein viktig arena for kulturell brubygging. I 2001 vart hovudfokus sett på kulturell forståing og tilhøvet mellom lærar og student. Seminaret har ein god kombinasjon av faglege og sosiale aktivitetar, og det var stor jubel då om lag 130 studentar slo seg laus på ski.

Nettverket skal vere ein reiskap for fagleg kontakt med fagmiljøet i Noreg og tidlegare studentar. Ved utgangen av året hadde NORAD Fellowship Network om lag 300 medlemmer.

I 2001 har SIU gjort informasjonen om programmet lettare tilgjengeleg på Internett. SIU har og oppnådd betre samarbeid med ambassadane og enklare visumbehandling for NORAD-studentar.

Auka søknad til stipendprogrammet

1172 studentar søkte opptak på NORADs stipendprogram i 2001. Talet på søkjarar auka dermed med 11,5 prosent samanlikna med året før. Kvinnene utgjorde nær 40 prosent av dei som fekk plass.

Tanzania, Etiopia, Bangladesh, Nepal og Uganda er dei landa som har flest deltakarar. Dei fleste studentane kjem frå offentleg sektor.

accepted for NORAD's Fellowship Programme in 2001 were women. A total of 1172 applied for fellowships in 2001, an increase of 11.5% over the figure for the previous year.

NORAD's Fellowship Programme can also point to good exam results for its students in 2001. For example, Mr. Mohammed Ali Khan from Bangladesh was awarded a publishing fellowship because he published his thesis results in an international journal.

A total of 140 candidates took their final exams in 2001, nearly 70% of whom were awarded master's degrees, while the remainder took first degrees. Only about 11% of those who should have completed their courses of study this year were delayed. SIU registered a very low percentage of drop-outs from the courses.

Struggle against poverty

"How can we ensure that NORAD's fellowship programme will be an effective means of fighting poverty in the south?". This question was discussed at the annual seminar at Vatnahalsen, where "knowledge of poverty" was the main topic. Items on the agenda included the possibility of integrating the Quota Programme and NORAD's Fellowship Programme, as has

been recommended by the Flatin Committee in its evaluation of the quota programme. This seminar attracted leading management and academic personnel from the institutions, the Ministry of Foreign Affairs, the Ministry of Research and Education and NORAD.

Cultural bridge-building

The Gausdal winter seminar is the high point of the year for the NORAD fellows, and an important arena for cultural bridge-building. In 2001, the main focus of the seminar was cultural understanding and the relationship between teacher and student. The seminar has a good combination of academic and social activities, and there was a great deal of enjoyment when about 130 students "let themselves go" on skis.

By the end of 2001 the NORAD Fellowship Network had around 300 members. The Network is intended as a mechanism for fostering professional contact between the academic milieu in Norway and former students.

In 2001, SIU has achieved to improve its relations with Norwegian embassies abroad and established better contact with the embassies and better visa processing routines for NORAD students.

More applications for the programme

1172 students applied for enrolment in NORAD's Fellowship Programme in 2001, an increase of 11.5 % over the previous year's figures. Nearly 40% of the students who were accepted were women.

Tanzania, Ethiopia, Bangladesh, Nepal and Uganda had most participants in the programme. Most of the students came from the public sector.

Pionerarbeid om dødelege sjukdommar på Maldivene

Lungebetennelse og hjernehinnebetennelse råkar mange menneske på Maldivene kvart år, men svært få undersøkingar er gjort på dette feltet. Eishatha Shaaly vil fokusere på årsaka til desse sjukdommane når ho gjennomfører feltarbeid i heimlandet.

Shaaly har permisjon frå si stilling som lærar ved Colleges of Medicine i Maldivene for å ta mastergrad i Health Science ved Universitetet i Bergen gjennom NORADs stipendprogram. Både lungebetennelse og hjernehinnebetennelse er sjukdommar som kan vere

dødelege, og som blir overførte med dråpesmitte ved kontakt mellom personar.

- I avhandlinga mi vil eg studere to mikro-organismar som er årsaka til sjukdommane. Som du veit, har Maldivene ikkje noko eige universitetet, talet på akademikarar er lågt og det er gjort svært lite arbeidet på dette feltet tidlegare.

Shaaly skal gjennomføre si undersøking ved hovudsjukehuset i Male` og fryktar at manglande utstyr kan gjere det

vanskeleg. Hjelp til å gjennomføre undersøkinga si vil ho få frå sin rettleiar i Noreg, på grunn av det avgrensa akademiske miljøet som finst på Maldivene.

- Eg trur det har stor verdi å gjennomføre forskingssamarbeid mellom eit universitet i Noreg og sjukehuset i Male`, slik vi gjer i denne undersøkinga. Eg meiner òg at NORADs stipendprogram gjev oss verdifull internasjonal erfaring som vil vere nyttig for framtida.

Av Hanne Karlsen

- Det har stor verdi å gjennomføre forskingssamarbeid mellom eit universitet i Noreg og sjukehuset i Male`, meiner Eishatha Shaaly. Foto: Hanne Karlsen

- There is great value in research collaboration between a Norwegian university and the hospital in Malé, believes Eishatha Shaaly.

Pioneer study of fatal diseases in the Maldives

Pneumonia and meningitis affect a large number of people in the Maldives every year, but very few studies of this problem have been made. Eishatha Shaaly intends to focus on the causes of these diseases when she carries out her field studies in her own country.

Shaaly has leave of absence from her position as a teacher at College of Medicine in the Maldives in order to study for a masters degree in Health Science at the University of Bergen through NORAD's Fellowship Programme. Both pneumonia

and meningitis can be fatal, and they are transmitted by aerosol infection during interpersonal contact.

- In my dissertation I will be studying two micro-organisms that cause these diseases. As you know, the Maldives have no university, there are very few people with academic training and very little work has been done on this subject so far.

Shaaly will carry out her studies at the main hospital in Malé, though she fears that the lack of equipment will make her task

difficult. She will be given help to carry out her investigations from her supervisor in Norway, since the academic milieu in the Maldives is so limited.

- I believe that there is great value in research collaboration between a Norwegian university and the hospital in Malé, as we are doing in this case. I also think that the NORAD Fellowship Programme gives us valuable international experience that will be very useful in the future, says Eishatha Shaaly.

– **NORDPLUS er ein suksess**

- Generelt er NORDPLUS ein suksess etter at over 24 000 studenter har note godt av ordninga. Det er naudsynt at nordiske universitet markerer seg som attraktive alternativ til studieopphald i USA eller Europa, fortel tidlegare rektor Kjeld Møllgård ved Københavns Universitet.

- Nordiske universitet og høyskolar må stå saman der vi kan tale med vekt og stemme som blir høyrst internasjonalt. NORDPLUS er ein viktig reiskap i slike samarbeid, seier professor, med.dr. Møllgård. Han taler varmt om nordisk samarbeid, men understrekar samstundes tydinga av å hevde seg i andre samanhengar internasjonalt.

Garanti for faglig kvalitet

- Vi må skape eit "Center of excellence", der Norden kan garantere for fagleg kvalitet. Bioteknologi, klinisk medisin og IT er døme på områder der Norden har høg kompetanse og kan markere seg internasjonalt. Stikkord her er arbeidsdeling og prioritering, hevdar Møllgård.

Rektoren, som sjølv har sin doktorgrad frå Lunds universitet, ønskjer å utvide NORDPLUS til å omfatte nordisk samarbeid om undervisning. Studentane bør få høve til å velje fag frå ulike universitet gjennom såkalla "joint degree". Han ønskjer òg å utvide NORDPLUS med etter- og vidareutdanning, forskarutveksling og utveksling på mastergradsnivå.

Møllgård peiker på at kollegaer over heile Norden kjenner kvarandre og metodane deira, laboratorier, publikasjonar og fagmiljø. Nettopp dette tette, faglege samarbeidet i Norden er det viktig å byggje vidare på. Tett lærersamarbeid i nordiske nettverk sikrar kvalitet og fagleg utvikling.

Ein serskilt, nordisk identitet

- Eg trur det finst ein særskilt, nordisk identitet. Gjennom vårt arbeid med Øresundsuniversitetet veit vi at nordiske universitet kan vere brubyggjarar regionalt, men Norden som region har også ein viktig brobyggjarrolle, ikkje minst i forhold til kandidatlanda til EU, forklarar rektor Kjeld Møllgård.

Av *Lise-Merete Lien*

– NORDPLUS er ein viktig reiskap vi gjerne ser utvida, seier tidlegare rektor Kjeld Møllgård ved Københavns Universitet i Danmark. Foto: Lise-Merete Lien

– NORDPLUS is an important tool that we would like to expand, says former Rector Kjeld Møllgård at the University of Copenhagen in Denmark.

– **NORDPLUS is a success**

- Generally speaking, NORDPLUS has been a success, given that more than 24,000 students have benefited from the scheme. It is essential for the Nordic universities to appear as attractive alternatives to studying in the USA or elsewhere in Europe, says the University of Copenhagen's former Rector, Kjeld Møllgård.

- Nordic universities and colleges need to stand together so that we can speak with some weight and so that our voice will be heard internationally. NORDPLUS is an important tool in such cooperation, says Professor Møllgård, who talks warmly of Nordic cooperation, while emphasising the necessity of also having an influence at international level in other respects.

Guarantee of academic quality

- We must create a "Centre of Excellence" in which the Nordic

countries can guarantee academic quality. Biotechnology, clinical medicine, and IT are examples of fields in which we have high levels of expertise and can leave our mark at international level. Keywords here are work-sharing and prioritising, claims Møllgård.

The Rector, whose own doctorate is from the University of Lund in Sweden, wishes to expand NORDPLUS to include Nordic cooperation in teaching. Students should be given the opportunity to select subjects from different universities to take what would be known as a "joint degree". He also wishes to extend NORDPLUS in the direction of further and higher education, exchanges of researchers and exchanges at master's level.

Møllgård points out that colleagues in all the Nordic countries know each other and are familiar with each other's

methods, laboratories, publications and research groups. It is precisely the close academic cooperation which exists in the Nordic region which it is important to develop. Close cooperation in teaching via a Nordic network would guarantee quality and professional development.

A special Nordic identity

- I believe that there is such a thing as a special Nordic identity. Our work with the University of Øresund has shown us that Nordic universities can function as regional bridge-builders, but the Nordic region itself can also play an important role as a builder of bridges, not least vis-à-vis the candidate countries for EU membership, says Professor Kjeld Møllgård.

Innhald: Nettverksprogram for mobilitet og samarbeid i Norden

Føremål: Å styrke det nordiske utdanningsfelleskapet

Oppdragsgjever: Nordisk ministerråd

Programperiode: 1999 – 2002

Norske deltakarar: I 277 av 281 nettverk i meldingsåret

Stipend: 1478 norske lærarar og studentar søkte utvekslingsstipend i 2001 - 2002

Budsjett: 34 millionar danske kroner (heile Norden)

Styre: Styringsgruppa for høgare utdanning i Norden (HØGUT)

Content: Network programme for mobility and cooperation in the Nordic countries

Objectives: Strengthening the Nordic educational community

Sponsor: Nordic Council of Ministers

Duration: 1999 - 2002

Norwegian participants: Members of 277 of 281 networks in year of reporting

Fellowships: 1478 Norwegian teachers and students applied for exchange fellowships for 2001 - 2002

Budget: DKR 34 million (for all the Nordic countries)

Board: Steering Group for Higher Education in the Nordic Countries (HØGUT)

NORDPLUS

Kvalitetshevinga av NORDPLUS-søknadene heldt fram også i meldingsåret. Men mange nettverk rapporterte om mykje ubrukte midlar frå løyvingane som blei gjort i 2000.

NORDPLUS-programmet er basert på nettverk der styrt mobilitet, arbeidsdeling, spesialisering og samarbeid er viktige nøkkelord. Ansvarlege for dette samarbeidet er fagleg personell ved institusjonane, noko som fører til at programmet vert lite administrativt og byråkratisk prega.

Som i 2000, valde meir enn 99 prosent av søkjarane å leggje inn søknaden elektronisk. I året som gjekk vidare-utvikla SIU det elektroniske søknads- og rapporteringssystemet over internett for NORDPLUS.

Kvalitetsheving

Også i meldingsåret kunne ein registrere ei kvalitetsheving ved søknadene og ei sterkare målretting for kva aktivitetar nettverka ønskte å satse på.

NORDPLUS

Efforts to raise the quality of NORDPLUS applications continued in 2001, although many networks reported a large proportion of unused funds from the 2000 financial round.

The NORDPLUS Programme is based on networks in which controlled mobility, work-sharing, specialisation and cooperation are important key concepts. The academic staff in the institutions are themselves responsible for this form of cooperation, which means that the programme relatively lightly burdened by administration and bureaucracy.

As in 2000, more than 99% of applicants submitted their applications electronically. In the year that has passed, SIU developed the electronic system for application and reporting over Internet.

Raising quality

Last year also saw a rise in the quality of applications and a stronger sense of goal orientation with regard to the activities on which the network wished to concentrate.

Mobilitet viste ein svak nedgang i høve til året før, men på grunn av ein høgare totalsum kunne ein tildele stipend til fleire studentar og lærarar, om lag 3000 stipend i alt. Lengda på stipenda varierte, men tendensen i meldingsåret var likevel stikk motsett av året før: lengre opphald for studentane, kortare for lærarane. Interesse for studieopphald på ein måned vart halvert i meldingsåret.

Søknader om nettverksaktivitetar gjekk opp i høve til 2000, medan søknader om kurs gjekk kraftig ned. Tildelinga til kurs vart likevel høg fordi ein under søknadsbehandlinga i HØGUT ønskte å gi nettverka det som var nødvendig for å kunne arrangere kursa på ein forsvarleg måte. 281 søknader fekk støtte på til saman 34 millionar danske kroner.

Undersøkingar om programmet

Som ei førebuing til neste programperiode vart SIU beden av HØGUT om å levere fire undersøkingar om NORDPLUS-programmet:

- Ei brukarundersøking retta mot lærarar og studentar

There was a slight decrease in mobility in comparison with the previous year, but due to a higher total amount of money available it was possible to award fellowships to a larger number of students and teachers; a total of about 3000 fellowships. The duration of these fellowships varied, but the tendency last year was the complete opposite of the previous year: i.e. longer periods for students and shorter for teachers. The level of interest in month-long periods of study fell by 50% during the year.

Applications for networking activities rose in comparison with 2000, while applications for courses declined severely. However, funding for courses was high because in the course of processing HØGUT applications it was wished to give the networks what they needed to organise courses in a responsible way. A total of 281 applications were funded to the tune of DKR 34 million.

Evaluations of the programme

In preparation for the forthcoming programme period, SIU was asked by

- Ein oversikt over små og smale fagfelt
- Ei undersøking av nettverk som tilbyr masterkurs, forskarutdanning eller forskarkurs
- Ei undersøking av dei såkalla heildekkjande nettverka i programmet (ferdigstilt mars 2002)

SIU gav også ut publikasjonen *I Nordens tjeneste* om programmet der lærarar, studentar, administratorar og politikarar fekk kome til orde om sine røynsler.

Rapportering for 2000

Behandlinga av NORDPLUS-søknader er normalt slutført i april. Etter dette har nettverka ein rapporteringsfrist 1. november året etter tildelinga. I meldingsåret 2001 fekk SIU difor inn rapportane for 2000. Rapporteringsrunden for 1999 hadde vore vanskeleg, mest på grunn av at svært mange nettverk ikkje rapporterte på tida eller i det heile.

For 2000 var biletet eit anna. Rapportane viste ei klar betring i høve året før både med omsyn til å overhalde fristen og med omsyn til krav og retningslinjer for rekneskap og aktivitetsmelding. 92 prosent av nettverka hadde rapportert før årsskiftet.

For år 2000 blei det utbetalt 31,2 millionar danske kroner til nettverka. I tillegg til denne løyvinga kom vel 2,5 millionar danske kroner frå 1999-løyvinga, som blei overført til studieåret 2000-01. I underkant av 21 millionar danske kroner av dei utbetalte midlane vart brukte. Om lag fem millionar vart returnert til programmet og 4,6 millionar overførte administrativt til følgjande år.

Berre 60,6 prosent av midlane til kurs vart brukte av nettverka. Nettverka peiker sjølve på at løyvingane til kurs i 2000 var for små til at kursa kunne gjennomførast. Dette viser også tala for overføring av løyvde midlar til kurs, 830 000 danske kroner av ei total løyving på 1,4 millionar danske kroner.

I 2000 løyvde HØGUT midlar til om lag 3000 stipend. 2511 av desse vart nytta av nettverka. Av desse var 1907 studentar og 604 lærarar, noko som er ein liten auke i høve til 1999.

HØGUT to submit four evaluations of the NORDPLUS Programme:

- A user study aimed at students and teachers
- A overview of small and narrowly defined subjects
- A study of networks that offer master's courses, researcher training or courses for researchers
- A study of the large-scale networks in the programme (completed March 2002).

SIU also issued a publication entitled *I Nordens tjeneste* (In the service of the Nordic countries) about the Programme, in which teachers, students, managers and politicians were able to discuss their experiences of the Programme.

Reports for 2000

NORDPLUS applications are usually processed by April. The networks then have a deadline for reports on November 1 the following year. SIU thus received reports for 2000 in 2001. The reporting round for 1999 had been difficult, largely because many networks reported late or not at all.

The picture was different in 2000. The reports showed a clear improvement vis-à-

vis the previous year both with respect to the requirements and guidelines for their accounts reports on their activities. Ninety-two percent of the networks had reported by the end of the year. In 2000, DKR 31.2 was paid to the networks. In addition to this sum there remained more than DKR 2.4 million from the 1999 funding allocation, which was carried out to academic year 2000 - 2001. Just under DKR 21 million of the total amount of funding was used. About DKR 5 million was returned to the Programme and 4.6 was carried over to the following year.

Only 60.6% of the funds available for courses were taken up by networks. The networks themselves pointed out that funds for courses in 2000 were too limited to enable course to be set up. This is confirmed by the figure for the transfer of allocated funds to courses; DKR 830,000 of a total of DKR 1.4 million.

In 2000, HØGUT provided funding for about 3000 fellowships, of which 2511 were taken up by the networks. Of the total, 1906 were students and 604 teachers, a slight increase over the figure for the previous year.

God norsk deltaking

Sverige inntok førsteplassen for innreisande studentar og lærarar, i følge rapportert mobilitet for 2000, medan Finland hadde flest utreisande studentar. Noreg hadde tredjeplassen både for innreisande og utreisande studentar og lærarar i 2000.

Ut frå søknadsrunden 2001 ligg Noreg øvst på utvekslingstoppen for innreisande studentar, totalt sett, og både Færøyane, Grønland og Danmark har Noreg på førsteplassen. Sverige vil sende flest studentar til Finland, med Noreg hakk i hel og Finland vil har Noreg på andreplasse etter Sverige. Framleis ligg Noreg på tredjeplasse for utreisande studentar, med Sverige på topp.

Good Norwegian participation

Sweden took first place in terms of incoming students and teachers, according to the mobility report for 2000, while Finland had most outgoing students. Norway was in third place in terms of both incoming and outgoing students and teachers in 2000.

On the basis of the 2001 application round, Norway is at the top of the exchange list for incoming students in terms of total numbers, and the Faeroes, Greenland and Denmark have Norway in first place. Sweden will send most students to Finland, with Norway close behind, and Finland will have Norway in second place after Sweden. Norway is still in third place as far as outgoing students are concerned, with Sweden at the top.

Innhald: Fagleg prosjektsamarbeid

Føremål: Å utvikle språkforståing i kulturell samanheng. Aktivitetane er retta mot nordbuarar med sikte på å gi auka føresetnader for å forstå og kjenne til nordisk språk og kultur og gjennom desse styrkje lyst til å gå vidare i språkleg og kulturell nordisk samanheng

Oppdragsgjevar: Nordisk ministerråd

Programperiode: 2000 – 2004

Norske deltakarar: I 15 av dei 26 prosjekta

Budsjett: 5,6 millionar danske kroner (heile Norden)

Styre: Den språkpolitiske referansegruppa (i Norden)

Content: Academic project collaboration

Objectives: To develop understanding of language in a cultural context. The activities of the programme are oriented towards inhabitants of northern countries, with the aim of improving their ability to understand and know Nordic languages and culture, and by this means reinforce their desire to make progress in a Nordic linguistic and cultural context

Sponsor: Nordic Council of Ministers

Duration: 2000 - 2004

Norwegian participants: In 15 of the Programme's 26 projects

Budget: DKR 5.6 million for whole Nordic Region

Board: Language Policy Reference Group (in Nordic Region)

NORDMÅL

SIU overtok frå årsskiftet 2000 - 2001 administrasjon og forvaltning av NORDMÅL-programmet på vegne av Nordisk ministerråd. NORDMÅL spelar ei særleg rolle i Ministerrådet sin språksatsing.

NORDMÅL er eit forum for utvikling av språksamarbeidet til Nordisk ministerråd og har gjennom fleire år (frå 1990) gjennomført etterutdanningskurs for lærarar og studentar, støtta produksjon av læremiddel, medieproduksjon, tolking og omsetjing, berre for å nemne nokre av dei felte der programmet er verksamt.

NORDMÅL-aktivitetane fell innanfor følgjande fem hovudmål:

- Nordisk satsing innfor dei ikkje-skandinaviske språka skal styrkjast.
- Nordisk satsing innanfor området språkforståing mellom barn og unge skal byggjast ut.
- NORDMÅL-forum. Årleg konferanse for nordiske språk og språkspørsmål.
- Nordisk samarbeid i samband med

tolkeutdanning og tolkeformidling skal styrkast, også i høve til EU.

- Det nordiske språksamarbeidet skal gjerast meir synleg.

Datatenester og søknader

I meldingsåret har SIU arbeidd ut web-baserte løysingar for søknad og rapportering.

Det kom inn 20 søknader om til saman 27 prosjekt til programmet i 2001. 19 av desse (26 prosjekt) fekk tildeling. Aktivitetane spenner frå kurs til produksjon av publikasjonar, seminar og forskingsprosjekt. Hovudvekta er likevel på kurs. Variasjonen i dei tildelte summene er stor; såleis er den høgste tildelinga til eit einskildprosjekt 700 000 danske kroner og den lågaste 4800 danske kroner.

Nordisk satsing innanfor området barn og unge fekk i meldingsåret 74 prosent av midlane, fordelt på 18 prosjekt. Deretter følgde nordisk samarbeid om dei ikkje-

NORDMÅL

SIU took over the management and administration of the NORDMÅL Programme at the end of 2000 on behalf of the Nordic Council of Ministers. NORDMÅL plays a special role in the linguistic interests of the Nordic Council of Ministers.

NORDMÅL is a forum for the Nordic Council of Ministers' development of linguistic cooperation, and for some years has been offering further education courses for teachers and students, supporting teaching aids and media production, interpretation services and translations, to mention only a few of the fields in which the Programme is active.

NORDMÅL's activities are aimed at meeting the following five main goals:

- Nordic competence in non-Scandinavian languages used in the Nordic countries must be strengthened.
- Nordic efforts in the field of linguistic understanding between children and adolescents must be increased.
- NORDMÅL Forum: an annual

conference on Nordic languages.

- Nordic cooperation in the field of training and provision of interpreters must be strengthened, also with respect to the EU.
- Nordic linguistic cooperation must be made more visible.

Data services and applications

In the course of 2001, SIU developed web-based techniques for applications and reports.

SIU received 20 applications for a total of 27 projects in this programme in 2001. Nineteen of these applications (26 projects) received funding. The activities funded ranged from courses to the production of publications, seminars and research projects, although the centre of gravity was in courses. There was a wide range in the level of funding, with the largest sum for a single project being DKR 700,000 and the lowest, DKR 4,800.

Nordic efforts in the field of children and adolescents received 74% of the funding available, and was spread over 18 projects.

Språklege endringar i Norden

skandinaviske språka med 18 prosent av midlane, fordelt på sju prosjekt.

Søknadsfrist for 2002 vart sett til 1. oktober 2001. Til denne fristen kom det 20 søknader. Ein søknad kom til årsskiftet. 13 av desse var lagde inn elektronisk av søkjar.

Rapportering og søknadsbehandling skal, etter vedtak i Den språkpolitiske referansegruppa (DSPRG) i november 2001, no gjerast elektronisk. SIU fekk også i oppdrag å lysa ut ny søknadsrunde for 2003 til ein fast frist 1. november 2002.

Språkpolitisk strategikonferanse

21. – 23. september arrangerte DSPRG ein språkpolitisk strategikonferanse på Island. Konferansen samla om lag 40 deltakarar og vart arrangert i samarbeid med SIU, både på det programmessige og det praktiske.

Nordic cooperation on non-Scandinavian language followed with 18%, which was divided among seven projects.

The application deadline for 2002 was October 1, 2001, by which date 20 applications had been received. One application arrived at the end of the year. Thirteen applications were submitted electronically.

In accordance with a resolution of Language Policy Reference Group (DSPRG) made in November 2001, reports will be submitted and applications processed electronically from now on. SIU was also requested to advertise a new round of applications for 2003, with a fixed deadline for applications on November 1, 2002.

Linguistic policy and strategy conference

On September 21 - 23, the DSPRG held a linguistic policy and strategy conference on Iceland, organised in collaboration with SIU.

NORDMÅL-forum 2001 handla om kva status dei nordiske språka har i ei internasjoniseringstid. Til konferansen i Pargas i Finland 16. og 18. november 2001 hadde Den språkpolitiske referansegruppa (DSPRG) bestilt ti utgreiingar om situasjonen i dei einskilde nordiske landa, inkludert samisk, der ein såg særskilt på tap av språkleg domene. Domenetap vil enkelt sagt seie at eit språk blir brukt mindre eller tapar «terreng».

Dei ti rapportane viser at situasjonen for dei store språka i dei nordiske landa stort sett er den same med tre grove felles-trekk:

1. Svensk, dansk, norsk, finsk og islandsk har stort sett ein sterk status. Men konkurransen med engelsk krev ein tydeleg språkpolitikk.
2. Grønlandsk og færøysk har erobra nye område frå dansk. Engelsk styrkjer seg også her innanfor ungdomskultur og høgre utdanning.

3. Biletet er meir komplisert for samisk, finsk i Sverige og svensk i Finland. Samisk er utsett i Norden, men til dømes i Nord-Noreg finst det døme på klare framsteg innanfor utdanning og forvaltning.

Engelsk gjer seg gjeldande i utdanning, i arbeidsliv, i internasjonal administrasjon, reklame og popkultur, for å nemna dei viktigaste. Engelsk blir også eit høg-statusspråk, bortsett frå i kulturlivet. Innanfor forskning og utdanning er det særleg medisin, teknikk og naturvitskap som vert råka. I samfunnsvitskapar og humaniora rår det i verste fall tospråklegdom, konkluderer rapportane om domenetap.

Rapportane finst på SIUs heimesider siu.no/nordmal

Changes in the language situation in Norden

The NORDMÅL Forum 2001 dealt with the status of the Nordic languages in an era of internationalisation. To the conference in Pargas in Finland on November 16 and 18, 2001, DSPRG had commissioned ten studies of the situation in each Nordic country, including the Sami language, in which the loss of language domain was the main point of focus. To put it simply, "loss of language domain" means that a language is used less.

The ten reports showed that the situation for the major languages in the Nordic countries is much the same and we may distinguish between three groups:

1. Swedish, Danish, Norwegian, Finnish and Icelandic all tend to have a strong position. Nevertheless, competition with English requires a clearly defined language policy.
2. Greenlandic and Faeroese gain on Danish. English is also becoming more powerful within adolescent culture and

higher education.

3. The picture is more complex for Sami, Finnish in Sweden and Swedish in Finland. Sami is in a marginal position in the Nordic region, but in Northern Norway, for example, there are examples of significant progress in education and the public sector.

English is strong in education, working life, international administration, advertising and pop culture, to mention the most important areas. English is also regarded as a high-status language, except in the cultural sector. In research and education, medicine, technology and science are most affected. In the social sciences and humanities, the report comes to the conclusion that bilingualism is the "worst case".

The reports can be found on SIU's Internet site: www.siu.no/nordmal

Innhald: EUs samarbeidsprogram for alle utdanningsnivå

Føremål: Sokrates skal stimulere til kontakt og samarbeid over landegrensene og heve kvaliteten på europeisk utdanning

Oppdragsgjevar: Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD)

Programperiode: 2000 – 2006

Deltakarland: 30 land

Budsjett: 25 millionar kroner årleg

Styre: Nasjonalt utval for Sokrates og Leonardo da Vinci

Content: EU's Cooperative Programme for all levels of education

Objectives: Sokrates is designed to encourage cross-border contact and cooperation and to raise the quality of European education

Sponsor: Ministry of Education and Research

Duration: 2000 - 2006

Participating countries: 30

Budget: MNOK 25 per annum

Board: National Committee for Sokrates and Leonardo da Vinci

Sokrates

Sokratesprogrammet gir lærarar, elevar og studentar over heile Europa daglege smakebitar på levestett, kultur og språk i andre europeiske land.

Hovudmål for Sokratesprogrammet er å gjøe ein felles europeisk dimensjon i skule og utdanning gjennom samarbeid, og skape eit europeisk utdanningsrom. Gjennom del-programmet Erasmus vil Sokrates sette spor etter seg i høgare utdanning i heile Europa. Mekanismar utvikla for å lette studentutveksling i Erasmus, vert no etterkvart innført i alle europeiske land, etter at dei også vart stadfesta gjennom den såkalla "Bologna-deklarasjonen". Den norske kvalitetsreforma som vart vedteken i 2001 er ei oppfølging av Bologna. Kvalitetsreforma skal mellom anna bidra til å lette studentutveksling mellom Noreg og andre land.

I EU er ein i ferd med å vedta politiske arbeidsplanar for utdanning, som går langt utover dei ambisjonane ein hadde

for berre få år sidan. "The concrete future objectives of education systems", eit politisk dokument som skal styre det generelle utdanningspolitiske samarbeidet i EU, er òg styrande for Sokratesprogrammet. Det er signalisert som sentrale mål for EU å opne utdanningsinstitusjonane for nye grupper, og bidra til at EU-landa og deira næraste samarbeidspartnarar utarbeider rutiner for kvalitetssikring.

Drifta av programmet

2001 er det første regulære driftsåret i den andre perioden av Sokrates. Alle delar av programmet er no iverksett, og problema frå innkøyringsfasen er for det meste kurerte. Alle utbetalingar frå Kommisjonen har kome etter planen i 2001. SIU som nasjonalkontor hadde fire millionar kroner meir til fordeling i 2001 enn førre året. Det er to grunnar til dette: For det første blir lærarstipend i Erasmus no tildelte gjennom nasjonalkontoret, for det andre er den nye Grundtvig-aksjonen for vaksne si læring iverksett. Det meste

Socrates

The Socrates Programme offers teachers, pupils and students from all over Europe a day-to-day taste of life-styles, cultures and languages in other European countries.

The principal objective of the Socrates Programme is to offer a European dimension in the education sector via cooperation, and to create a pan-European "educational space". Via its Erasmus sub-programme, Socrates will affect higher education throughout Europe. Mechanisms that have been developed by Erasmus to make student exchanges simpler are gradually being introduced in all European countries, since these have also been confirmed by the Declaration of Bologna. The Norwegian Quality Reform adopted in 2001 is a follow-up of the Bologna Declaration. Among other effects, the Quality Reform is intended to simplify the process of student exchanges between Norway and other countries.

The EU is in the process of adopting political work-plans for education that go well beyond the ambitions of only a few years ago. "The concrete future objectives of education systems", a political document

that is designed to steer general education policy cooperation in the EU, is also a guidance document for Socrates. Signals have been sent out that a central goal for the EU is to open up educational institutions to new groups, and to contribute to the development of new quality assurance routines in the nations of the EU and their closest partners.

Programme operation

2001 was the first regular year of operation in the second period of Socrates. All parts of the Programme are now up and going, and most of the problems of the launch phase have now been cured. All payments from the Commission have been made according to plan in 2001. The national office in SIU had MNOK 4 more to distribute than in the previous year. There were two reasons for this: the first is that Erasmus teachers' fellowships are now allocated via the national office, and in the second place, the new Grundtvig action for adult education has now come into effect. Most funding for Grundtvig will be distributed via the national offices.

av midla til Grundtvig blir fordelte gjennom nasjonalkontora.

Etter kvart som alt meir av programmidla vert fordelte av nasjonalkontora, blir spørsmålet om oppfølging og kvalitets-sikring i programmet viktigare. Administrasjonen av Sokrates er del av Europakommisjonenens generelle prosjekt for desentralisering av forvaltningsoppgåver. Former ei slik transnasjonal desentral forvaltning kan ha, blir utprøvde i programmet.

SIU er etter pålegg frå Kommissjonen i ferd med å få på plass eit system for oppfølging og rettleiing av dei utdanningsinstitusjonar som er med i programmet. Ordninga var ny i 2001. I samarbeid med eksternt revisjonsfirma er det utarbeidd sjekklister for institusjonsbesøk. I løpet av året har vi òg hatt besøk frå eit evalueringsfirma som undersøkte om likestillingsperspektivet var teke vare på i prosjekta. Å bidra til likestilling mellom kjønn er eitt av dei sentrale politiske mål for Den europeiske kommisjon.

As more and more of these programme funds come to be allocated via national offices, questions of follow-up and quality assurance of the programmes become more important. The administration of Socrates is one of the EU's general projects for the decentralisation of management tasks. The possible forms that such a transnational decentralised management might take are being tried out in the Programme.

On behalf of the Commission, SIU is in the process of setting up a system for following up and offering guidance to educational institutions that are involved in the Programme. This system was only set up in 2001. In collaboration with an external auditing company, a check-list for visits to institutions has been drawn up. In the course of the year we also received a visit from an evaluation company which was studying whether an equal opportunities perspective had also been incorporated in the project. Promoting equal opportunities between the sexes is one of the European Commission's central political goals. In 2003, every nation is expected to carry out a mid-term evaluation of the success of Socrates implementation. The EU wishes to assess the extent to which the

I 2003 skal kvar nasjon gjennomføre ei midtvegs-evaluering av korleis implementeringa av Sokrates har gått. EU ynskjer å vurdere i kva grad programmet kan bidra til å setje ut i livet ei rekkje sentrale europeiske målsetjingar. Det er dette vi så vidt ser byrjinga på i dag.

Norske institusjonar er breitt engasjert i programmet. Så godt som alle offentlege høgare utdanningsinstitusjonar er med. Oppmuntrande er det òg at Noreg viser seg å vere eit attraktivt studieland.

I dei desentraliserte delen av programma for skule og vaksenopplæring, var interessa frå norske deltakarar så god, at det kvalifiserte til tilleggsføringar frå Den europeiske kommisjon. Dessverre gjekk student-utveksling gjennom Erasmus ned, og, trass i stor interesse frå norsk side, blei det innvilga få norsk-koordinerte søknader til dei sentraliserte delane av programmet. Det er òg for få norske deltakarar i dei europeiske nettverka.

Programme can contribute to the implementation of a number of core European goals. So far, we have only seen the beginning of this process.

Norwegian institutions are involved in the Programme on a broad basis, and virtually all public-sector institutions of higher education are taking part. It is also encouraging to see that Norway appears to be an attractive country in which to study.

In the decentralised part of the Programme for school and adult education, the level of interest on the part of Norwegian participants was so high that it qualified for additional funding from the European Commission. Unfortunately, student exchanges via Erasmus fell in numbers, and, in spite of great interest from the Norwegian side, only a few Norwegian-coordinated applications to the decentralised part of the Programme were accepted. There are also too few Norwegian participants in the European networks.

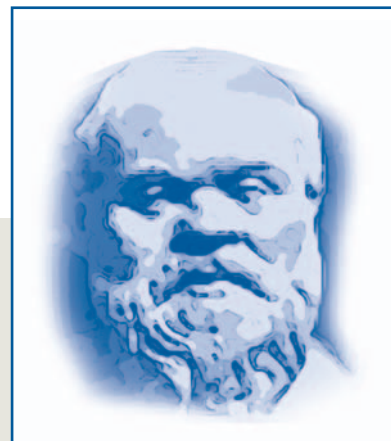
Participation in the National Committee

In 2000, the Ministry of Education and Research appointed a broadly-based national

Arbeidet i Nasjonalt utval

UFD oppnemnde i 2000 eit nasjonalt utval for Sokrates og Leonardo da Vinci med brei representasjon. Utvalet var i første halvår 2001 leia av LO og i andre halvår av NHO.

Desse store sakene vart fremja for utvalet i 2001: Ei undersøking om bruken av framandspråk i Comeniusprosjekt, strategi for iverksetjing av Erasmusprogrammet og NIFU-rapporten "Norsk deltakelse i Erasmus-programmet". I forlenginga av dei to sistnemnde sakene vart det opna for diskusjon om Sokratesprogrammet si rolle som mobilitetsprogram i Noreg i dag.

Sokrates
(ca. 470– 399
f.Kr.)

committee for Socrates and Leonardo da Vinci. During the first six months of the year the committee was chaired by the Norwegian Federation of Trades Unions (LO) and thereafter by the Norwegian Employers' Federation (NHO).

The following major issues were submitted to the committee in 2001: a study of the use of foreign languages in the Comenius Project; a strategy for implementation of the Erasmus Programme and the NIFU report: "Norwegian Participation in the Erasmus Programme". In the wake of the latter two matters, there was an opportunity for discussion of the role of the Socrates Programme as a programme for mobility in present-day Norway.

Innhald: Europeisk samarbeid i skolen

Føremål: Comenius støttar prosjektsamarbeid og nettverk mellom europeiske skular og utvikling av etterutdanningstilbod for lærarar

Deltakarland: 30

Budsjett: 9,7 millionar kroner årleg

Utval: Sokrates underutval for Comenius/Lingua

Content: European cooperation at school level

Objectives: Comenius supports project cooperation and networking among European schools and the development of further education opportunities for teachers

Participating countries: 30

Budget: MNOK 9.7 per annum

Board: Socrates sub-committee for Comenius/Lingua

Comenius

Resultata frå brukarundersøkinga *Røynsler og verknader* vart i 2001 presentert i publikasjonen *Med Comenius i skulen*, og ei ny undersøking om bruk av framandspråk i internasjonale skuleprosjekt vart gjennomført.

SIU har valt å vise barne – og mellomtrinnet i grunnskulen særskild merksemd innan Comenius. Både borna sjølve og utdanningssystemet generelt vil ha nytte av at dei unge tidleg ser verdien av internasjonal samhandling.

Internasjonalisering er enno ikkje ein integrert del av grunn- og vidaregåande utdanning, og Comeniusskulane kan difor vere med på å bane veg for strukturendringar. Som i åra før var det i 2001 framleis slik at Comeniusprosjekta fordelar seg med 70 prosent i grunnskulen og 30 prosent i vidaregåande skule.

Comenius

In 2001, the results of the user survey *Experiences and Effects* were presented in the publication *Med Comenius i skolen* (At School with Comenius), and a new study of the use of foreign languages in international school projects was carried out.

SIU has decided to pay special attention in Comenius to the first and second stages of the primary school system. Both children themselves and the educational system in general will benefit by the fact that young people are made aware of the advantages of international cooperation at an early age. Internationalisation is not yet an integral aspect of primary and secondary education, and schools in Comenius can thus help to prepare the way for structural changes in the future. Just as in the previous year, 70% of Comenius projects in 2001 were in the primary school system and 30% in secondary schools.

Teacher-training measures in Socrates have now been gathered together under the umbrella of Comenius, and a new budgetary system has been introduced

Tiltak for lærarutdanning i Sokrates er no samla under Comenius-paraplyen, og ei ny budsjettordning er innført som gjev støre utbetalingar til færre skular.

I det nye Sokrates er tiltaka som omfattar alle utdanningstrinn frå barnehage til lærarutdanning, no samla under Comenius-paraplyen. Det gjeld også språkassistentane og til dømes utarbeiding av kurs og materiell ved lærarhøgskular og liknande. Ei ny budsjettordning har ført til at det er meir pengar å fordele på færre skular. Stønaden er no gjennomsnittleg på 35 000 kroner per prosjekt, mot rundt 17 000 kroner året før.

Informasjonshefte og kontaktseminar

Informasjonsarbeidet for å gjere Comenius kjent held fram som før. I tillegg til den årlege utgjevinga av avisa

which will provide larger payments to a smaller number of schools. The average level of support is now NOK 35,000 per project as against NOK 17,000 the previous year.

In the new Socrates Programme, the measures that deal with all stages of education from kindergarten to teacher training have been gathered under the Comenius umbrella. This also applies to language assistants as well as, for example, to the preparation of courses and materials at teacher training colleges, etc.

Information folders and contact seminars

Efforts to spread information about Comenius continue as before. In addition to the annual publication of the newspaper *Europavegen* (The Way to Europe), SIU published *Med Comenius i skolen* (At School with Comenius) at the beginning of the year. This publication presented the results of the user survey *Experiences and Effects* via a series of articles on some of the schools involved in the programme.

Europavegen, ga SIU tidleg på året ut informasjonsheftet *Med Comenius i skulen*. I publikasjonen blir resultatata frå brukarundersøkinga *Røynsler og verknader* presentert gjennom ei rekkje artiklar om engasjerte deltakarskular. SIU arrangerte i 2001 to europeiske kontaktseminarer i Bergen, ett der lærarar frå elleve land planla Comenius språkprosjekt innan "små" språk. Island, Italia, Polen og Hellas var blant landa som var representerte.

Eit CoMuNet-seminar vart avvikla i Bergen i 2001, primært som kontaktseminar, men deltakarane fekk òg ein presentasjon av elektroniske samarbeidsverktøy og korleis dei kan brukast i internasjonalt samarbeid innan Comenius. CoMuNet blir i 2002 erstatta av Comp@ct som har som primær-oppgåve å utvikle nettportalar og tenester for prosjektdeltakarar i Comenius.

Sviktande interesse for framandspråk

I samband med det europeiske språkåret

SIU organised in 2001 two European contact seminars in Bergen. Teachers from 11 countries met in order to plan Comenius language projects within "small" languages. Iceland, Italy, Poland, and Greece were among the countries represented.

A CoMuNet seminar was also held in Bergen in 2001, primarily as a contact seminar, though participants were also given a presentation of electronic means of cooperation and of how such tools can be utilised in international Comenius cooperation. In 2002, CoMuNet will be replaced by Comp@act, the main aim of which will be to develop Internet portals and service for participants in Comenius projects.

Fall in interest in foreign languages

In connection with the European Language Year, SIU carried out a study of the use of foreign languages in international school projects, a project that was based on the evaluation study *Experiences and Effects of 2000*. Among its other results, the report

gjennomførte SIU ei undersøking om bruken av framandspråk i internasjonale skuleprosjekt, som bygger vidare på evalueringsundersøkinga "Røynsler og verknader" frå 2000.

Rapporten syner mellom anna at heile 95 prosent av skulane nyttar engelsk som arbeidsspråk, og at engelskkunnskapane har auka merkbart som følgje av prosjektdeltakinga. Det er berre nokre få skular som har innført nye språk i kjølvatnet av Comenius, og dei fleste skulane finn det vanskeleg eller umogleg å innføre nye språk sjølv når både elevar og lærarar er interesserte i dette. Samstundes har mange enkeltpersonar, både elevar og lærarar, fatta interesse for nye språk og lærer seg dei på fritida.

Den sviktande interessa for framand-språk, som også syner seg i søknadene på individuelle stipend og språkprosjekt, er eit paradoks i det europeiske språkåret. Tendensen er tydeleg også i dei fleste andre deltakarlanda. Resultatet står samstundes i kontrast til den sterke

showed that no less than 95% of schools use English as a working language, and that the ability to use English has increased markedly as a result of participation in the project. Only a few schools have introduced new languages in the wake of Comenius, and most schools find it difficult or impossible to introduce new languages even when both pupils and teachers are interested in doing so. At the same time, however, many individual students and teachers have become interested in new languages and are learning them in their spare time.

The fall in interest in foreign languages, which is also evident in the applications for individual fellowships and language projects, is a paradox in the European Language Year. This tendency is also clearly marked in most of the other participating countries. At the same time, this result is in contrast to the great increase in Romance-speaking countries.

Life after Comenius?

In the coming year, SIU will carry out a study of what happens to international

auken i interesse for romansk-språklege land.

Eit liv etter Comenius?

SIU vil i året som kjem gjennomføre ei undersøking om kva som skjer med dei internasjonale prosjekta i skulane etter at Comenius-stønaden tek slutt. Dei aller fleste skulane som har delteke i tre år, ønskjer å halde fram, men dei er avhengige av økonomisk stønad.

Undersøkinga vil syne korleis skulane finn løysingar på denne utfordringa og kva dei treng for å halde ved lag aktivitetane og kontakten med partnerskulane.

Johan Amos Comenius
(1592 – 1670)

projects in schools after the end of Comenius. Nearly all the schools which have been taking part in the Programme for three years wish to continue, but are dependent on financial support. The study will show how schools are finding solutions to this challenge and what they need to keep up their activities and contacts with their partner schools.

Elevane ved Grønnåsen skole i Tromsø førebur seg på utveksling med ein skule i Nederland gjennom Comenius som er skuledelen av Sokrates. Dei lærer seg nederlandske kvardagsuttrykk for å kunne kommunisere med sine medelevar og familieane deira i Nederland.
Foto: Ingrid Dreyer

Pupils at Grønnåsen School in Tromsø prepare for an exchange with a school in the Netherlands via the Comenius Programme, which is the school-oriented part of Sokrates. They are learning everyday expressions in Dutch in order to be able to communicate with fellow pupils and their families in the Netherlands.

Deltaking i Comenius

Norsk deltaking i Comenius 1 og Comenius 2.2:

- 217 skuleprosjekt med om lag 10 850 norske elevar og lærarar
- 10 språkprosjekt med om lag 250 norske elevar og lærarar
- 12 skuleutviklingsprosjekt med om lag 600 norske elevar og lærarar
- 242 individuelle stipend
- Sju norske språkassistentar til skular i fem land

Utanlandske deltakarar:

- 20 språkassistentar frå seks land fordelte på 20 norske skular
- 821 utanlandske skular fordelte på 27 land i samarbeidsprosjekt med norsk deltaking

Participation in Comenius

Norwegian participation in Comenius 1 and Comenius 2.2:

- 217 school projects involving around 10,850 Norwegian pupils and teachers
- 10 language projects involving about 250 Norwegian pupils and teachers
- 12 school development projects involving about 600 Norwegian pupils and teachers
- 242 individual fellowships
- Seven Norwegian language assistants to schools in five countries

European participants:

- 20 language assistants from six countries sent to 20 Norwegian schools
- 821 schools from 27 countries participating in cooperation projects with Norwegian participation

– Ver internasjonal eller bli akterutsegla

"Ein skule for framtida er ein internasjonal skule". Det er budskapet frå to rektorar som sjølve har snudd opp ned på skulekvardagen i internasjonaliseringa sitt namn.

- Prosjekta har gjeve meg mykje sjølvtrillit som skuleleiar, og eg trur prosjekta kan har positiv effekt på elevane, fordi trivsel og læring heng nøye saman, seier Arild Folkvang, rektor ved Kruseløkka ungdomsskole i Sarpsborg. Han trur trivselfaktoren for lærarar aukar når dei får drive internasjonale prosjekt og dermed får sjansen til å utvikle seg både fagleg og personleg.

Folkvang fortel om elevar som veks på internasjonale prosjekt, om betre språkundervisning og betre resultat, og betre disiplin i klassane som positive effektar av internasjonaliseringa.

Nytenking innan pedagogikk

- Alternativet til å vere internasjonal er å bli akterutsegla. Verda blir stadig mindre, og skulen må følgje med i utviklinga, meiner Olav Bergmål, rektor ved Sveio ungdomsskule i Sunnhordland. Blikket mot utlandet opnar òg for nye pedagogiske innfallsvinklar.

– Samarbeid med lærarar i andre land lærer oss å sjå norsk skule med nye augo. Eg har oppdaga at ni-til-to-ordninga ikkje er noko guddommeleg, smiler Bergmål. – Samstundes ser vi kvalitetar i vår skule som vi kan vere stolte av og som vi kan eksportere.

Av Ingrid Dreyer

– Fagleg og personleg utvikling, betre trivnad, betre skuleresultat og nytenking innan pedagogikk er blant dei positive effektane av internasjonalisering, meiner Egil Eiene (frå SIU), Olav Bergmål og Arild Folkvang. Foto: Ingrid Dreyer

– Internationalise, or be left behind

- The school of the future will be an international school. This is the message from two rectors who themselves have turned everyday life at their schools upside down in the name of internationalisation.

- This project gave me a great deal of self-confidence as the leader of my school, and I believe that it can have a positive influence on the pupils, because enjoyment and learning are closely linked, says Arild Folkvang, rector of Kruseløkka Secondary School in Sarpsborg. He claims that the enjoyment index for teachers rises when they are allowed to run international projects and thus have the opportunity to develop in professional and personal terms.

Folkvang talks of students who have "grown" on international projects, of better language teaching and better results, and of better discipline in the classroom as positive effects of internationalisation.

Innovation in education

- The alternative to internationalisation is to be left behind. The world is growing smaller, and schools must keep pace with developments, believes Olav Bergmål, rector of Sveio lower secondary school in Sunnhordland.

Looking abroad also opens our eyes to new ways of thinking about education, say the two rectors.

- Cooperation with teachers in other countries teaches us to see Norwegian schools with fresh eyes. I have learned that the nine-to-two timetable is not an absolute given, smiles Bergmål.

- At the same time, we perceive qualities in our own schools of which we can be proud and which we can export, he adds. He believes that internationalisation creates new ways of thinking about methods of working.

– Personal and professional development, more enjoyment, better scholastic results and new ways of thinking about education are some of the positive effects of internationalisation, says Egil Eiene (of SIU), Olav Bergmål and Arild Folkvang.

Innhald: Utveksling og samarbeid innan høgare utdanning

Føremål: Erasmus er EU sitt program for utveksling og samarbeid innan høgare utdanning og omfattar studentutveksling, lærarutveksling, nettverk, kurs og pensumsamarbeid

Norsk deltaking: 42 universitet og høgskolar, 1008 studentar, 171 lærarar

Utanlandsk deltaking: 980 studentar, 165 lærarar

Budsjett: 14 millionar kroner årleg

Utval: Sokrates underutval for Erasmus

Content: Exchanges and cooperation in higher education

Objectives: Erasmus is the EU's programme for exchanges and cooperation in higher education. It comprises student exchanges, teacher exchanges, networking, courses and reading list development

Norwegian participants: 42 universities and colleges; 1008 students; 171 teachers

Foreign participation: 980 students; 165 teachers

Budget: MNOK 14 per annum

Board: Socrates sub-committee for Erasmus

Erasmus

SIU har i året som gjekk sett fleire krefter inn i arbeidet med å auke talet på Erasmus-studentar, både innreisande og utreisande. Mellom anna har SIU utarbeidd ein eigen nettstad og produsert informasjonsmateriell i samband med ein kampanje retta mot studentar i Europa.

SIU fekk støtte frå UFD til ein større kampanje for å marknadsføre Noreg som studieland for utanlandske studentar. I samanheng med dette er det utvikla ein eigen nettstad, www.study-norway.net. I tillegg er det laga brosjyrar og plakatar, og SIU har òg teke initiativet til å lage ein videopresentasjon av Noreg som studieland for det same føremålet. Materialet vert mellom anna nytta av ei gruppe tidlegare Erasmus-studentar som har vorte verva til å reklamere for studiar i Noreg på studiestadene i heimlanda sine. Startskotet for kampanjen gjekk i mars då det vart arrangert ein konferanse for i alt 45 Erasmus-studentar. Av desse har ein rekruttert 22 promotører frå ti

land som byrja sitt virke i haust og vil halde fram våren 2002.

Vil sende ut fleire studentar

Samstundes som ein ønskjer å lokke fleire utlendingar til Noreg for å studere, har Erasmus-utvalet vedteke ein strategi for å auke talet på norske studentar som reiser ut, med femti prosent. Dette er i tråd med overordna politiske målsetjingar.

I samband med handsaminga av Stortingsmelding 27 om kvalitetsreforma i høgare utdanning, der det mellom anna er slått fast at det er ynskjeleg med fleire utvekslingsstudentar, har Stortinget gått inn for at alle studentar ved norske lærestader skal ha rett til å krevje utanlandsopphald som ein del av studiet. I eit slikt klima er det grunn til å tru at det er eit stort potensiale for å auke utvekslinga innan Erasmus. For å følgje opp Erasmus-utvalet sin strategi vil SIU utarbeide ein handlingsplan som vil bli

Erasmus

In the course of the past year SIU put more effort into increasing the number of Erasmus student exchanges in both directions. Among other measures, SIU has developed a dedicated Internet site and produced information material as part of a campaign aimed at students in Europe.

SIU received financial support from the Ministry of Education and Research to market Norway as a country in which to study for overseas students. In this connection a dedicated Internet site, www.study-norway.net was developed. Brochures and posters were also produced, and for the same purpose SIU also took the initiative to produce a video presentation of Norway as a country in which to study. This material was used by a group of former Erasmus students who have been recruited to promote study in Norway at their places of study in their own countries.

The campaign was launched in March, when a conference was organised for a total of 45 Erasmus students, 22 of whom, from ten different countries, have been recruited to begin in autumn and continue promoting Norway until Spring 2002.

More students to be sent out

While we wish to entice more foreigners to Norway to study, the Erasmus Committee also adopted a strategy aimed at increasing by 50% the number of Norwegian students who leave home to study abroad. This aim is in line with general political objectives.

In the course of debate on White Paper no. 27, on the Quality Reform in higher education, in which it was agreed that more exchange students would be desirable, the Storting resolved that all students attending Norwegian seats of higher learning should have the right to a period of study abroad as part of their course of studies. In such a climate there is every reason to suppose that there is great potential for increasing the number of student exchanges in Erasmus.

In order to follow up the strategy of the Erasmus committee, SIU will draw up an action plan which will be implemented in 2002. Among the measures of the plan will be the production of a recruiting newspaper aimed at students, and closer cooperation and contact between SIU and teaching institutions.

gjennomført i 2002. Denne omfatter mellom anna produksjon av ei rekrutteringsavis retta mot studentar og tettare samarbeid og kontakt mellom SIU og institusjonane.

Godt samarbeidsklima mellom SIU og institusjonane

I 2001 har samarbeidet med institusjonane halde fram som før. Det vart som vanleg arrangert to konferansar for dei internasjonale koordinatorane ved lærestadene. Den første av desse vart utvida med ein dag for å fokusere på rammevilkåra for organiseringa av

internasjonalt verksemd på institusjonsnivå. Representantar frå institusjonane var sjølve ansvarlege for innhaldet i denne delen av seminaret.

I 2002 er det planlagt ei sterk desentralisering av Erasmus, og 1. november vil vere den første søknadsfristen under den forenkla ordninga. SIU må i tida fram til søknadsfristen utarbeide rutinar for søknad og rapportering og intensivere informasjonen overfor institusjonane.

Erasmus fra Rotterdam
(ca 1466 – 1536)

Good climate of cooperation between SIU and the institutions

2001 saw a continuation of our cooperation with teaching institutions. As usual, two conferences for international coordinators at Norwegian universities and colleges were organised. The first conference was extended by one day in order to allow for a focus on the frame conditions for organising international activities at institutional level. Representatives of the institutions themselves were responsible for the content of this part of the seminar.

A large degree of decentralisation of Erasmus is planned for 2002, and November 1 will be the first deadline for applications under the new system. Between now and the deadline, SIU will need to develop routines for applications and reporting, and intensify its efforts to keep the institutions informed.

Europeisk samarbeid fremjar toleranse

Internasjonalt samarbeid handlar om toleranse og integrasjon i vidaste forstand. Gjennom europeiske samarbeidsprogram som Sokrates får norsk ungdom innsikt i andre europeiske kulturar, språk og samfunn.

- Det er uhyre verdfullt at desse programma opnar folk overfor andre kulturar, gjennom språklæring, utveksling og kommunikasjon med andre. Slik blir folk opnare og meir tolerante. Det handlar om å opne liva til folk for andre alternativ, seier Gerhard Sabathil, EU-ambassadør til Noreg og Island.

European cooperation encourages tolerance

International cooperation is a matter of tolerance and integration in the broadest senses of these terms. European cooperative programmes such as Sokrates give Norwegian young people insight into other European cultures, languages and societies.

- It is extremely valuable that these programmes give people an insight into other cultures, through learning their languages, exchanges and communication with other people. This helps to make people more open and more tolerant. This is a matter of opening up perspectives to other possibilities, says Gerhard Sabathil, EU Ambassador to Norway and Iceland.

Meir enn palmar

- Ingen trur det er anna enn lange strender og parasollar i drinkane på Las Palmas, fortel tidlegare Erasmusstudent Karin Ingimundarson (24). I fjor tilbrakte ho tre månader på Universidad de Las Palmas de Gran Canaria.

- Folk veit ikkje at universitetet på Las Palmas er av dei beste i Spania og eitt av dei som tar imot flest Erasmusstudentar, seier Karin som er lærarstudent ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Ho fortel om kjempebra mottaking, to veker til endes med omvising,

More than palms

- No-one believes that there is more to Las Palmas than endless beaches and paper parasols in the drinks, says former Erasmus student Karin Ingimundarson. Last year, she spent three months at the University of Las Palmas in the Canaries.

- People do not realise that the University of Las Palmas is one of the best in Spain and one of those that accepts most Erasmus students, says Karin, who is a teacher-training student at Sør-Trøndelag University College.

She talks of a wonderful reception, two full weeks of being shown around, visiting the city, trips to the mountains and lunches with an endless variety of dishes. Spanish students, known as mentors, helped her with language and finding a place to live, and any other problems that a newcomer might be faced with.

byvandring, fjellturar og lunsjar med uendeleg mange rettar. Spanske studentar, såkalla mentorar, hjelpte med språk og bustad og alt nykomlingane elles måtte trenge.

- Opplegget frå universitetet si side var profitt og fagtilbodet stort, fortel Karin. Og strandliv? Det fekk ho også med seg. Kvar dag.

Nord for sola

- Nordlendingar går på fjellet slik vi går på supermarknad, seier Antje Bennemann (20), tysk Erasmusstudent på Høgskolen i Finnmark i Alta.

- Men eg forstår kvifor! Å vere på fjellet er fantastisk! utbryt ei engasjert jente. Reiselivsstudenten kom til vår

- Universitetet på Las Palmas er av dei beste i Spania, seier Karin Ingimundarson. Undervisninga på universitetet var på engelsk, men ho nytta òg høvet til å lære noko spansk. Foto: Teresa Grøtan

- The University of Las Palmas is one of the best in Spain, says Karin Ingimundarson. Courses were taught in English, but she also took the opportunity to learn some Spanish.

- The university set-up was professional and the range of courses offered was wide, says Karin, who did in fact manage to visit the beach. Every day.

North of the Sun

- North Norwegians go to the mountains just like we go to the supermarket, says Antje Bennemann, a German Erasmus student at Finnmark College in Alta.

- But I can well understand why! Being in the mountains is fantastic, she exclaims.

The tourism student arrived in the most northern part of our country in the absolutely darkest period of the year, but she doesn't speak about that aspect. She prefers to talk of how much "cooler" it is to travel to Norway than the UK, and to

nordlegaste landsdel i den absolutt mørkaste tida av året, men det snakkar ho ikkje om. Ho fortel heller kor utruleg mykje kulare det er å reise til Noreg framfor England og om dei gode vennene ho har fått her.

- Dei tre første eg møtte, har blitt nære venner av meg. Før eg kom høyrde eg at nordmenn er kalde og sky. Det kunne eg ikkje tru, og eg hadde rett!

No jublar ikkje Antje for alt vi nordbuarar gjer. Festinga til dømes. Der blir det for mykje for jenta frå Tyskland som ikkje liker øl. I staden har ho nytta tida til å lære norsk.

Av Teresa Grøtan

- Det er mykje kulare å dra til Noreg enn til dømes England, meiner tyske Antje Bennemann. Ho har nytta opphaldet til å lære norsk. Foto: Teresa Grøtan

- It is much more "cool" to travel to Norway than to the UK, for example, thinks Antje Bennemann. She learned Norwegian during her stay here.

tell us about the good friends she made here.

- The first three people I met have become close friends. Before I arrived, I had been told that Norwegians are cold and shy. I couldn't believe it, and I was right!

Antje was not keen on absolutely every aspect of life in the North. There was too much partying for a German girl who doesn't like beer. She preferred to learn Norwegian.

– Vaksenopplæring gjennom kulturformidling i Grundtvig

- Vi er vane med internasjonalt samarbeid, men gjennom Grundtvig har vi fått kontakt med andre typar institusjonar i land vi ikkje har konsentrert oss om tidlegare.

Tone Kristin Lone er kulturkonsulent ved Bergen internasjonale kultursenter (BIKS). Ho deltok på kontaktseminar i Litauen der ho fann partnerar som var interesserte i å utvikle eit Grundtvig-prosjekt. Partnerane omfattar både vaksenopplæringsinstitusjonar, bibliotek og museum.

Rådgeving for vaksne

- Vi ønsker å ta utgangspunkt i personen sin eigen historie når vi skal gje råd til vaksne som ønsker ein ny start på arbeidsmarknaden. Det europeiske samarbeidet hjelper oss å auke breidda i prosjektet og dermed betre rådgevingstenesta, seier Gerd Forseng.

- Etter Kompetansereforma er det stadig fleire vaksne som treng hjelp til å komme seg ut i arbeidsmarknaden, og då kjem dei tradisjonelle metodene til kort. Dei eignar seg ikkje til vaksne med lang yrkes- og livserfaring, held Forseng fram. Ho er koordinator for Oppfølgingstjenesten på Kongsvegen vidaregåande skole i Mo i Rana.

– Vaksne har ofte erfaring som ikkje passar inn i ein CV. Når personen fortel sin historie, utan avbrot, kjem det ofte fram ting vi ikkje får tak i vanlegvis.

Av Ingrid Dreyer

Tone Kristin Lone ved Bergen internasjonale kultursenter og Gerd Forseng frå Kongsvegen vidaregåande skole i Mo i Rana har begge gjort nye og verdfulle erfaringar gjennom europeisk Grundtvig-samarbeid. Foto: Ingrid Dreyer

– New experiences from Grundtvig cooperation

- We are familiar with international cooperation, but Grundtvig has put us in contact with other types of institution in countries we have not focused on previously.

Tone Kristin Lone is cultural adviser at Bergen International Cultural Centre (BIKS). She took part in the contact seminar in Lithuania, where she found partners who were interested in setting up a Grundtvig project. The partners include adult education institutions, libraries and museums.

Adult counselling services

- We wish to start off with the person's own background when we offer counselling to adults who want to make a new start in the labour market. This form of European cooperation helps us to increase the breadth of our project and thus improve our advisory services, says Gerd Forseng.

- Since the Competence Reform in Norway, more and more adults have needed help to enter the labour market, and for them, traditional methods are inadequate. They are unsuitable for adults with long experience of work and life, continues Forseng, who is the coordinator of follow-up services at Kongsvegen High School in Mo i Rana.

- Adults often possess experience that cannot be written up in a curriculum vitae. Getting the person involved to tell his story without interruption, often brings out aspects we would not had heard about in a traditional interview.

Tone Kristin Lone of the Bergen International Culture Centre and Gerd Forseng of the Kongsvegen Secondary School of Mo i Rana have both made new and valuable experiences from European cooperation within Grundtvig.

Innhold i programmet: Etter- og vidareutdanningsprosjekt

Føremålet med programmet: Grundtvig er mynta på organisasjonar og institusjonar som arbeider for vaksne si læring og gir støtte til prosjektsamarbeid, lærarutveksling og nettverk

Norsk deltaking: 13 Grundtvig 2- prosjekt

Budsjett: 1,3 millionar kroner

Utval: Sokrates underutval for Grundtvig/ Minerva

Grundtvig

SIU fekk i år 2001 ansvar for tildeling av prosjektmidlar som ledd i desentralisering av dette programmet. SIU har vore ein aktiv støttespelar for dei prosjekta som starta året før, og prioriterer informasjon til aktuelle målgrupper, mellom anna med produksjon av informasjonsmateriell.

2001 var det første året med desentraliserte tiltak i Grundtvig. Tidlegare har all søknadshandsaming gått føre seg i Brussel, men no er det SIU som tildeler stønad til mindre prosjektsamarbeid (Grundtvig 2) og kurs- og hospiteringsstipend (Grundtvig 3). SIU har i året som gjekk prioritert å få i stand rutinar kring sakshandsaming og informasjon om desse tiltaka, med særleg vekt på Grundtvig 2.

Grundtvig 3 er framleis i støypeskeia, og det er førebels ikkje utvikla gode reiskapar for å finne fram til kurs som ein kan ta del i. Satsinga på dette tiltaket vil difor bli meir prioritert av SIU i året

som kjem. EU-kommisjonen har samstundes signalisert at dei vil gjere endringar i retningslinene for å gjere tiltaket meir brukarvenleg.

SIU – ein aktiv støttespelar

Dei 13 Grundtvig 2-prosjekta som fekk støtte i fjor, er komme godt i gang. SIU legg vekt på å vere ein aktiv støttespelar for prosjektdeltakarane, både i søknadsprosessen og etter at prosjektet er starta opp. Det er sett som mål at SIU skal bidra til å heve kvaliteten på prosjekta. SIU ønskjer òg å formidle røynsler frå dei som allereie deltek i prosjekt til nye søkjarar, slik at ikkje alle treng finne opp hjulet kvar gong. Eit viktig tiltak i denne samanhengen vil vere å arrangere faste seminar der søkjarar og prosjektdeltakarar kan møte kvarandre.

Spreiar informasjon om Grundtvig

Ei anna viktig oppgåve for SIU er å informere breitt om Grundtvig til alle aktuelle målgrupper. Dette har særleg

Content: Projects in continued and further education

Objectives: Grundtvig is aimed at organisations and institutions that support adult education, and supports project cooperation, teacher exchanges and networks

Norwegian participants: 13 Grundtvig 2 projects

Budget: NOK 1.3 million

Board: Sokrates sub-committee for Grundtvig/Minerva

Grundtvig

In 2001, SIU was given responsibility for the distribution of project funding as part of the process of decentralisation of this programme. SIU has been an active supporter of the projects which had been launched during the previous year, and prioritises information to relevant target groups, for instance via the production of information material.

2001 was the first year of decentralised measures in Grundtvig. Until then, all applications had been processed in Brussels, but now it is SIU that allocates funding to small cooperative projects (Grundtvig 2) and to courses and visiting fellowships (Grundtvig 3). In the course of the past year, SIU prioritised the implementation of routines for case processing and information on these measures, with special emphasis on Grundtvig 2.

Grundtvig 3 is still finding its final form, and good tools for identifying courses to join have still to be developed. Efforts in this areas will therefore be given priority by SIU in the coming year. At the same time,

the EU Commission has indicated that it will make some changes in the guidelines in order to make this measure more user-friendly.

Active support from SIU

The 13 Grundtvig projects that started up last year are now well under way. SIU is keen to play an active role in supporting project participants, both during the application process and after project start-up. One of SIU's objectives is to help to raise project quality. SIU also wishes to pass on the experiences of project participants to new applicants, so that they do not have to invent the wheel all over again every time. One important measure in this respect will be the organisation of regular seminars at which applicants and project participants can meet one another.

Disseminating information about Grundtvig

Another important task for SIU is that of spreading information on Grundtvig to all relevant target groups. This has been particularly important in connection with

vore viktig i samband med omlegginga av programstrukturen. I 2001 vart det produsert ein lettlest brosjyre med oversyn over tiltaka i Grundtvig og eksempel på prosjekt, og han vart distribuert til skular, vaksenopplæringsmiljø og kulturinstitusjonar over heile landet.

EU-kommisjonen har signalisert at framtidig vekst i Grundtvig vil bli lagt til dei desentraliserte tiltaka, av di kommisjonen ikkje har ressursar til å ta sin del av den naudsynte rettleiinga av dei sentraliserte prosjekta. Det er difor ikkje venta auke i prosjekt som vert støtta under Grundtvig 1 og 4.

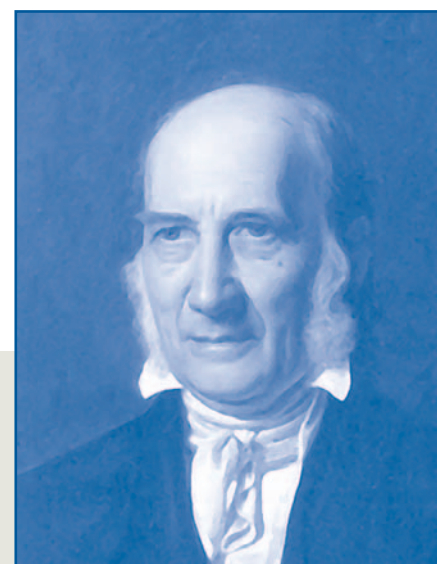
Norsk deltaking

To norsk-koordinerte prosjekt fekk støtte under Grundtvig 1 utviklingsprosjekt, medan fem norske partnerar er med i prosjekt styrte frå andre land. Uttellinga for Grundtvig 1 søknadene var skuffande, om ikkje overraskande. Kommisjonen hadde lite pengar til

disposisjon, og Grundtvig var høgt profilert i Europa. I 2001 blei det etablert nettverk for fengselsundervisning, realkompetanse, bruksretta forskning innan vaksenpedagogikk, Second Chance Schools og utvikling av web-sider.

Berre ein norsk partnar er med i Grundtvig 4-nettverk.

Når det gjeld dei desentrale tiltaka, var det innan Grundtvig 2 tretten prosjekt med norsk deltaking, tre av desse er norsk-koordinerte.

Nikolai Fredrik Severin
Grundtvig (1782 – 1872)

the restructuring of the programme. In 2001 we produced an easily read brochure that offered an overview of Grundtvig actions and examples of projects, and this was distributed to schools, adult education centres and cultural institutions all over the country.

The EU Commission has indicated that in the future, growth in the Grundtvig Programme will be concentrated in the decentralised actions, because the Commission lacks the resources to play its part in the processes of guidance needed in the centralised projects. For this reason, we do not expect to see an increase in funding for projects in Grundtvig 1 and 4.

Norwegian participation

Two projects coordinated by Norway received financial support from the Grundtvig 1 development project, while five Norwegian partners are members of projects coordinated by other countries. The funding offered for Grundtvig 1 project applications was disappointing, though this was not surprising. The Commission had only a small amount of

money available, and Grundtvig was highly profiled throughout Europe. In 2001, networks were set up for teaching in prisons, real competence, application-oriented research in adult education, Second Chance Schools and the development of web-sites.

There is only one Norwegian partner in a Grundtvig 4 network.

As far as the decentralised actions are concerned, 13 Grundtvig 2 projects include Norwegian participants; three of these have Norwegian coordinators.

Innhald: Prosjektsamarbeid

Føremål: I Lingua å auke merksemda omkring språkutvikling i Europa gjennom støtte til samarbeidsprosjekt for språkundervisning og språklæring, samt utvikling av materiell, metoder og verktøy. Minerva støttar prosjekt for innføring av ny teknologi i utdanning, til fjernundervisningsprosjekt og til utvikling av nye undervisningsmetodar og nettverk

Norske deltakarar: 6 norske institusjonar, 67 utanlandske partnerar totalt i Lingua. 1 norsk koordinert prosjekt, 3 prosjekt med norsk partner i Minerva.

Budsjett: 11,5 millionar kroner løyva totalt frå EU til Lingua-prosjekta, ikkje medteke fristen 1. november. 1,75 million kroner til norsk-koordinert prosjekt i Minerva

Utval: Sokrates underutval for Comenius/Lingua

Lingua, Minerva og andre tiltak

Lingua

Lingua er no samla i eitt eige kapittel under Sokrates-programmet. Dei gamle nemningane Lingua A, B, C og E har forsvunne for godt i meldingsåret og har dels vore lagde inn under Comenius-tiltaket. Lingua D held fram som Lingua 2.

Lingua-tiltaket er delt i to: Lingua 1 for prosjekt som skal vekkje merksemd om språk og setje søkjelys på verdien av å lære språk, og Lingua 2, som i hovudsak stør prosjekt som skal utvikle metodar og materiell for språkundervisning og –læring.

Lingua-tiltaket følgjer den nye tostegsproseduren for dei sentraliserte Sokrates-tiltakane med forsøknadsfrist 1. november og fullsøknadsfrist 1. mars. Tre av søknadene frå forsøknadsfristen i 2000 gjekk vidare til fullsøknadsfristen 1. mars 2001, noko som plasserte den norske deltakinga i dette tiltaket på europeisk

toppnivå. To av søknadene, ein Lingua 1 og ein Lingua 2, var norskkoordinerte. Diverre trekte Lingua 2-søkjaren seg etter 1. mars, og Noreg stod då igjen med to innvilga Lingua 1-søknader. Dette er også høgt i europeisk samanheng.

I tillegg til dei to Lingua 1-tildelingane hadde Noreg eit norskkoordinert Lingua-D-prosjekt og eit Lingua D-prosjekt med norsk partner som begge vart avslutta i meldingsåret.

Talet på Lingua-søknader til fristen 1. november gjekk ned overalt i Europa. Det same skjedde i Noreg ettersom ingen Lingua-søknader med norsk koordinator vart innleverte. Med norsk partner kom det inn ein søknad til Lingua 1 og fire til Lingua 2. Dette er ein nedgang på tre i høve til året før. Ein av Lingua 2-søknadene vart trekt etter fristen og ein vart

Content: Project cooperation

Objectives: In Lingua the objective is to raise the level of attention paid to linguistic development in Europe by cooperative projects in language teaching and language learning, as well as the development of materials, methods and aids. In Minerva the objective is to supports projects for the introduction of new technology in education, distance learning projects and for the development of new teaching methods and networks

Norwegian participants: Six Norwegian institutions, with a total of 67 foreign partners in Lingua. One project coordinated by Norway; three projects with Norwegian partners in Minerva

Budget: NOK 11.5 million in total EU funding for Lingua projects, not including the November 1 application deadline. NOK 1.75 million to Norwegian-coordinated projects in Minerva

Board: Sokrates sub-committee for Comenius/Lingua

Lingua, Minerva and other actions

Lingua

Lingua is now organised as an individual section of the Socrates Programme. The old names Lingua A, B, C and E have disappeared for ever, and have partly been absorbed by Comenius. Lingua D continues as Lingua 2.

The Lingua action is divided into two sub-programmes: Lingua 1 for projects that aim to increase awareness of language and focus on the value of learning languages, and Lingua 2, which primarily supports projects that develop methods and materials for teaching and learning languages.

Lingua follows the new two-step procedure for decentralised Socrates actions, with a pilot application deadline on November 1 and final deadline on March 1. Three of the applications from the pilot deadline in 2000 went on to the final application deadline on March 1 2001, placing Norwegian participation in this action at top European level. Two of the applications, one of them in Lingua 1 and the other in Lingua 2, were

coordinated from Norway. Unfortunately the Lingua 2 applicant withdrew after March 1, and Norway was left with two Lingua 1 applications receiving funding. This is still a high percentage in a pan-European context.

In addition to the two successful Lingua 1 projects Norway had a Norwegian-coordinated Lingua D project and another Lingua D project with a Norwegian partner. Both of these projects came to an end in 2001.

The number of Lingua applications for the November 1 deadline fell throughout Europe. The same happened in Norway in that no Lingua applications with Norwegian coordinators were submitted. One application to Lingua 1 and four to Lingua 2 included Norwegian partners, a reduction by three in comparison with the previous year. One of the Lingua 2 applications was withdrawn after the deadline, while another was rejected. Three

avslått. Såleis går tre Lingua-søknader vidare til 1. mars 2002, det same som i meldingsåret. Men med den skilnaden at ingen av desse er norskkordinerte.

Minerva

Interessa for Minervaaksjonen var stor frå norsk side i 2000, men dessverre var det berre ein søknad koordinert frå Noreg som gjekk vidare til fullstendig søknadsrunde i mars 2001.

Prosjektet heiter Xmath og er koordinert av Odd Bringslid frå Høgskolen i Buskerud. Føremålet er å demonstrere og evaluere ny teknologi som vert brukt til å skildre matematikk på internett. Til no har dette i praksis ikkje vore mogleg. Ved å nytte nye standardar for skildring av nettsider i XML, vil det vere mogleg å inkludere "levande" matematikk.

Sjølv om fleire miljø var med som partnerar i prosjekt som blei samordna frå andre land, var 2001 eit dårleg år for norsk deltaking i

Lingua applications therefore go on to the March 1, 2002 deadline, the same number as last year, with the difference that none of them are being coordinated by Norwegians.

Minerva

There was a great deal of Norwegian interest in the Minerva action in 2000. Unfortunately, however, only one application coordinated from Norway went on to the final application round in March 2001.

This project is entitled Xmath and is coordinated by Odd Bringslid of Buskerud College. The aim of the project is to demonstrate and evaluate new technology for displaying mathematics on the Internet, which has not been possible until now. The use of new display standards in XML will make it possible to include "living" mathematics.

Even though several Norwegian groups were members of partnerships coordinated from other countries, 2001 was a poor year for Norwegian participation in Socrates

Sokratesprogrammet i fjernundervisning og pedagogisk bruk av ny teknologi. Den siste førebuaende søknadsrunden hausten 2001 hadde berre eitt einaste norsk-koordinert prosjekt, men sju søknader med norsk partner. Desse vil få svar i løpet våren 2002 kva for nokre av prosjekta som vert endeleg godkjend.

Andre tiltak i Sokrates

Sokrates inneheld tre kapittel med tiltak som skal stø opp under og medverka til auka kunnskap om europeiske utdanningssystem over landegrensene.

SIU overtok det operative ansvaret for Arion-tiltaket under kapittel 6: Observasjon og fornying. Arion støtverrnasjonale kurs for utdanningsadministratorar. Noreg fekk 36 stipend for skuleåret 2000 - 2001. 28 av desse blei brukt. For skuleåret 2001 - 2002 har

projects in distance learning and educational applications of new technology. The latest round of pilot applications in November 2001 had only a single Norwegian-coordinated project, although seven projects include Norwegian partners. These will find out in spring 2002 whether they have been given final approval.

Other Socrates actions

Socrates consists of three sets of actions that have the objective of supporting and increasing knowledge of European cross-border educational systems.

SIU took over operational responsibility for the Arion action under chapter 6: Observation and renewal. Arion supports cross-border courses for educational administrators. Norway received funding for 36 fellowships in the academic year 2000 - 2001, of which 28 were taken up. In the 2001 - 2002 academic year, Norway has been allocated 35

Noreg fått 35 stipend og vi skal også arrangera to Arion-samlingar i same perioden. Desse kursa går i regi av RKK Ofoten og Statens utdanningskontor i Hedmark.

Minerva

fellowships, and we will also hold two Arion meetings during this period. These courses will be organised by RKK Ofoten and the State Education Office in Hedmark.

Banebrytande matematikk-undervisning på web

Xmath er det einaste norskkoordinerte prosjektet som fekk støtte frå Minerva i 2001. Føremålet med prosjektet er å utvikle eit rammeverk for å undervise i matematikk ved hjelp av dataverktøy, med særleg vekt på evaluering og pedagogiske metodar. For å gjennomføre dette er heilt ny teknologi teken i bruk for å skildre matematikk på internett, noko som tidlegare ikkje var mogeleg.

Deltakarane i prosjektet som starta i 2002 er frå Noreg, Slovakia, Spania og Italia, og det er Høgskolen i Buskerud ved førsteamanuensis Odd Bringslid som koordinerer prosjektet. I følgje han er prosjektet designa slik at lærarar kan setje saman sitt eige kursopplegg:

- Vi hadde "kick-off" på design i Bratislava i februar i fjor og vart samde om å bruke database design slik at den enkelte lærer kan legge opp sitt eige kurs ved å plukke i databasen, fortel Bringslid. - Dette gjev større fleksibilitet og ein ikkje-lineær struktur i motsetnad til en meir fast struktur basert på linking mot ulike element.

- Spreiing av prosjektet og dei resultata vi kjem fram til er viktig. Vi vil satse på seminar og work-shops og delta med innlegg og postere ved andre relevante konferansar, seier Odd Bringslid.

Les meir om prosjektet på adressa:
<http://xmath.org>

Av Lise-Merete Lien

Ground-breaking mathematics teaching on the Web

Xmath is the only Norwegian-coordinated project that received support from Minerva in 2001. The objective of the project is to develop a framework for teaching mathematics with the aid of computer technology, with special emphasis on evaluation and educational methods. In order to manage this, the project is adopting completely new technology for displaying mathematics on the Internet, a process which has been impossible until now.

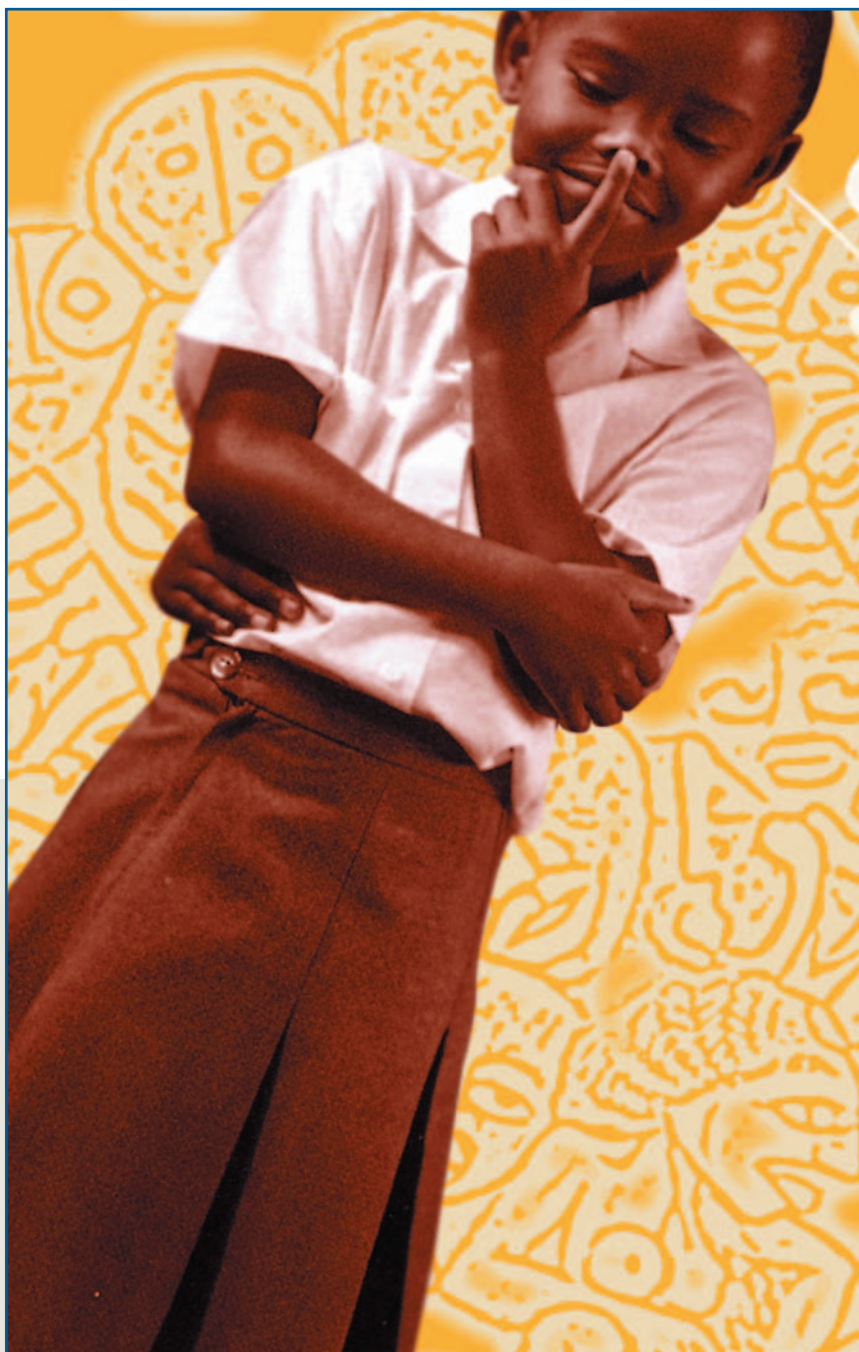
The project, which started in 2002, has participants from Norway, Slovakia, Spain and Italy, and Odd Bringslid, senior lecturer at Buskerud College is project coordinator. He says that the project has

been set up in such a way as to enable teachers to design their own courses.

- We had a kick-off meeting on design in Bratislava in February last year and agreed to use a database design, so that individual teachers can set up their own courses by picking items from the database. This gives us a great deal of flexibility and a non-linear structure, unlike a more fixed structure based on links to various elements, says Bringslid.

- Spreading information about the project and its results will be important. We intend to use seminars and workshops and to present posters and papers at other relevant conferences.

Read more about this project on
<http://xmath.org/>

– Vi vil lære, seier borna i Afrika. Entusiasmen og gleda deira over kunnskap på eit kontinent der utdanning ikkje er sjølsagt, gir god mening i utdanningssamarbeid med utviklingsland.
Montasje Willy Skramstad

– We want to learn, say the children of Africa. Their enthusiasm and joy over knowledge in a continent where access to education cannot be taken for granted, gives good meaning to educational cooperation with developing countries.

Administrasjon av SIU

I 2001 vedtok SIU sitt styre ein ny organisasjonsplan for SIU sin administrasjon som er delt inn i to fagseksjonar, Europa- og Oversjøisk-, og ein administrativ seksjon. I tillegg er det etablert nettverk på tvers i organisasjonen som eit programfagleg nettverk, eit informasjonsnettverk og eit nettverk for forvaltning og to stabsfunksjonar for informasjon og IT.

Den nye organisasjonsforma er ein hybrid for å sikre god forvaltning og samstundes føre til ein innovativ kunnskapsorganisasjon med evne til prosjektorganisering. Erfaringane med organisasjonsplanen skal vurderast sommaren 2002 for eventuelle justeringar.

Administrasjonen veks i tråd med auka oppgåver. I 2001 fekk SIU nye medarbeidarar i 2,5 faste stillingar. SIU har no 24 faste stillingar og tre på

engasjement. Arbeidet med å finne nye lokale og forhandlingar om administrasjonsavtale med Universitetet i Bergen, vil venteleg kunne avsluttast i 2002. Sommaren 2002 vil SIU flytte til nyinnreia lokale i Vaskerelven i Bergen sentrum. Det er etterlengta å kunne samle alle medarbeidarane på ein stad.

SIU har i 2001 utvikla eit nytt og meir oversiktleg rekneskap- og budsjettssystem. Innafor nokre av programma er det trekt ut midlar til administrasjon frå tilskota medan det frå andre oppdragsgivarar er løyvd eigne midlar til administrasjon. For administrasjonen har mykje tid gått med til kontakt med oppdragsgivarar om fornying av gamle avtalar og etablering av nye.

Informasjonsmedarbeidar Ingrid Dreyer var i 2000 – 01 utplassert i sekretariat til Academic Cooperation Association

(ACA) i Brussel. Seksjonssjef Ingebjørg Birkeland hadde permisjon første halvår 2001 og Ingveig Koht Astad vikarierte i hennar stad. Astad fekk frå 1. oktober 2001 permisjon i to år for å arbeide i Europakommisjonen med Leonardo-programmet. Tilsett vikar er rådgjevar Vidar Pedersen. IT-rådgjevar Sigurd Trageton har teke over etter at Dag Rune Ramstad byrja i Noregsuniversitetet. Førstekonsulent Marit Selvik Kallekleiv blei i 2001 overført frå Universitets- og høgskolerådet til SIU medan IT-konsulent Tone Gaard og førstekonsulent Hanne Karlsen er nyttilsette.

Informasjonsrådgjevar Helge Olsen er tilsett på Oversjøisk seksjon frå 1. april 2002 og ut året. Informasjonsansvarleg i SIU, Asle Haukaas, vil i mai 2002 byrje som kommunikasjonsleiar i European University Association (EUA) i Geneve.

SIU's administration

In 2001, the Board of SINTEF adopted a new organisation plan for SIU's administration, which is now divided into two academic departments; European and Overseas, and an administration department. Networks have also been established that cut across this organisation; these include an academic programme network, an information network and a management network, as well as two staff functions for information and IT.

The new organisational structure is a hybrid which is intended to ensure good management within an innovative knowledge organisation with a capacity for project organisation. The organisation plan will be evaluated in summer 2002.

SIU's administrative staff is growing to meet the needs of a growing list of tasks. In 2001, we recruited new colleagues to 2.5 permanent positions. SIU now has 24 such positions as well as three temporary posts. The task of finding new premises

and negotiations over a management contract with the University of Bergen will probably be finalised in 2002. During the Summer of 2002 SIU will move to new offices in Vaskerelven in the centre of Bergen. We greatly look forward to having all our colleagues in one place.

In 2001, SIU develop a new, more comprehensible accounting and budgetary system. Management overhead is available from the funding allocated to some projects, while other clients provide separate financial support for administrative tasks. SIU's management has put a good deal of time into contact meetings with clients, with a view to renewing old agreements and setting up new ones.

In 2000 - 2001, Senior Information Officer Ingrid Dreyer was "lent" to the Academic Cooperation Association's secretariat in Brussels. Head of Section Ingebjørg Birkeland had leave of absence

during the first six months of 2001 and Ingveig Koht Astad took her place on a temporary basis. Astad had leave of absence for two years from October 1 2001 to work in the European Commission on the Socrates Programme. She has been replaced on a temporary basis by Adviser Vidar Pedersen. IT Adviser Sigurd Trageton took over from Dag Rune Ramstad. Senior Consultant Marit Selvik Kallekleiv transferred from the Norwegian Council for Higher Education to SIU in 2001, while IT Consultant Tone Gaard and Senior Consultant Hanne Karlsen have joined us.

Information Adviser Helge Olsen is hired from April 1 to December 31, 2002. Head of Information in SIU, Asle Haukaas, will start up as Communication Manager in the European University Association (EUA) in Geneva by mid-May 2002.

Løyving til fordeling frå oppdragsgivarar

Program/avtalar	Reknskap 2000	Reknskap 2001	Løyving 2002
SOKRATES	21.000.000	25.000.000	25.000.000
NUFU	59.400.000	65.900.000	62.000.000
NORADs stipendprogram	62.651.000	57.845.000	52.500.000
- NORADs kulturutdanningspr. (nytt)		333.790	5.000.000
- Sommarskolen		1.450.000	1.372.000
- NORAD Fellows Network		135.000	135.000
- Kurs i sør (nytt)			4.000.000
Sentral- og Aust-Europa-programmet (slutt)	19.771.940	16.943.853	
Søraust-Europaprogrammet	15.000.000	15.000.000	15.000.000
Russlandsprogrammet (nytt)			11.000.000
Kandidatlanda til EU (nytt)			10.000.000
NORDPLUS	37.400.000 ¹⁾	39.316.000	40.000.000
NORDMÅL		5.269.000	6.600.000

SIUs administrasjonskostnader er dels dekkja innafor postane for programma og dels gjennom serskilte løyvingar til administrasjon av programma frå oppdragsgivarane. SIUs samla administrative utgifter var i 2000 og 2001 på respektive 21 og 23 millionar kroner, medan det for 2002 er budsjettert med 21 millionar kroner.

¹⁾ 34 millionar danske kroner

Funding available for distribution from clients

Programme/contract	Accounts 2000	Accounts 2001	Funding 2002
SOCRATES	21.000.000	25.000.000	25.000.000
NUFU	59.400.000	65.900.000	62.000.000
NORAD's Fellowship Programme	62.651.000	57.845.000	52.500.000
- NORAD's cultural education programme (new)		333.790	5.000.000
- Summer school		1.450.000	1.372.000
- NORAD's Fellows Network		135.000	135.000
- Courses in the south (new)			4.000.000
Central and Eastern Europe Programme (ended)	19.771.940	16.943.853	
South-Eastern Europe Programme	15.000.000	15.000.000	15.000.000
Russia Programme (new)			11.000.000
Candidate countries to the EU (new)			10.000.000
NORDPLUS	37.400.000 ¹⁾	39.316.000	40.000.000
NORDMÅL		5.269.000	6.600.000

SIU's management costs are partially met by earmarked items within programmes and partly via special funding for programme administration from programme sponsors. SIU's total administrative expenses in 2000 and 2001 came to MNOK 21 and 23 respectively, while the budget for 2002 comes to MNOK 21.

¹⁾ 34 million DKR.

Styrer og utval / Boards and committees

SIU-styret 2001 – 03:

The Board of SIU 2001 - 03:

Medlem / Members

Knut Brautaset (styreleiar), Høgskolen i Agder
Toril Johansson, Universitetet i Oslo
Olav Refsdal, Høgskolen i Østfold
Roger Abrahamsen, Noregs landbruks-høgskole
Rune Nilsen, Universitetet i Bergen
Bjørn Erik Andersen, SIU
Gerd Skeie, SIU

Varamedlem / Deputy members

Jan Larsen til 30.10.01, Universitetet i Tromsø
Gerd Bjørhovde frå 10.12.01, Universitetet i Tromsø
Kirsti Hienn, Høgskulen i Narvik
Kari Omdahl, SIU

UHR vedtok i desember 2001 å utvide styret med ein studentrepresentant. Johannes Fjose Berg frå Studentenes landsforbund gjekk inn i styret frå 1. januar 2002. Roger Abrahamsen gjekk ut av SIU-styret i mars 2002 då han vart vald som ny leiar av NUFU-styret.

For alle program er det eit programstyre eller -utval som er ansvarleg for fordelinga av midlar i programmet. Programstyra er utnemnde av oppdragsgevar eller SIU-styret.

In December 2001, UHR resolved to expand its Board to include a student representative, and Johannes Fjose Berg of the Federation of Norwegian Students joined the Board on January 1, 2002. Roger Abrahamsen resigned from the Board of SIU in March 2002 on being elected chairman of the Board of NUFU.

For all programmes, a programme board or committee is responsible for allocating programme funds. Programme boards are appointed by the programme sponsor or by SIU's Board.

NUFU-styret 2001:

The NUFU Board 2001:

Medlem / Members

Rune Nilsen
Edvard B. Messelt
Randi Rønning
Ånund Killingtveit
Janneche Utne Skaare
Colin Murphy
Ellen Øseth / Maja Høgstad

Varamedlem / Deputy members

Leif Manger
Toril Johansson
Carl-Erik Schultz
Knut Stenberg
Steinar Eriksrud
Arne Flåøyen
Karoline Bakka Hjertø / Ståle Berglund

Reprenterer / represents

Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Tromsø
NTNU
Arkitekt-høgskolen i Oslo
Norges vetrinær-høgskole
Norsk studentunion

Leiar / Chairman: Rune Nilsen

Nestleiar / Deputy Chairman: Colin Murphy.

NORADs stipendprogram 2001:

NORAD Fellowship Programme 2001:

Medlem / Members

Ragnar Øygard
Edmund Utne
Edvard B. Messelt
Astrid Revhaug
Tore Haavaldsen
Jorunn Grøndalen
Ragnhild Skinnes

Varamedlem / Deputy members

Colin Murphy
Rune Nilsen
Karen Crawshaw Johansen
Ingrid Bergslid Salvesen
Hilde Skeie
Turid Sjøstedt
Gunveig Grødeland

Reprenterer / represents

Norges landbruks-høgskole, Noragric
Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Tromsø
NTNU
Norges vetrinær-høgskole
Norsk studentunion

Leiar / Chairman: Ragnar Øygard

Nestleiar / Deputy Chairman: Edmund Utne.

Aust-Europa:

Styre for samarbeidsprogramma med Sentral- og Aust-Europa og Søraust-Europa 2001

Board for the Cooperation Programmes for Central- and Eastern Europe and for South-Eastern Europe 2001

Medlem / Members

Jon Naustalslid
Ingvild Broch
Rolf Jens Brunstad
Tore Hansen
Harald Dovland
Vigfrid Ness
Svein Mønnesland
Kerstin Nystöm

Reprenterer / represents

NIBR
Universitetet i Tromsø
Noregs handelshøgskole
Universitetet i Oslo
Miljøverndepartementet
Dynal
Universitetet i Oslo
Institjonen for Østeuropastudier, Uppsala

Varamedlem / Substitutes

Sissel Hertzberg
Per Magnus

NTNU
Folkehelse

Observatører / Observers

Solveig Rossebø
Dagfrid Hjorthol
Line Bøystad
Lene Ofteidal
Elisabeth Authen
Olav Refsdal

Utanriksdepartementet
Utanriksdepartementet
Utanriksdepartementet
Utdannings- og forskningsdepartementet
Utdannings- og forskningsdepartementet
Universitets- og høgskolerådet

Leiar / Chairman: Jon Naustalslid

Nestleiar / Deputy Chairman: Ingvild Broch.

NORDPLUS:**HØGUT er Styringsgruppen for nordisk samarbeid innen høgare utdanning i 2000**

HØGUT is the Steering Group for Higher Education in the Nordic Countries (HØGUT)

Medlem / Members

Leiar / *Chairman*: Juha Arhinmäki,
Undervisningsministeriet, Finland

Krista Varantola,
Tammerfors universitet, Finland

Hanne Buch,
Uddannelsesstyrelsen, Danmark

Bent Schmidt-Nielsen,
Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, Danmark

Stefán Stefánsson,
Menntamálaráðuneytið, Island

Guðmundur Hálfðánarson,
Háskóli Íslands, Island

Jan S. Levy,
Utdannings- og forskningsdepartementet, Noreg

Kirsti Koch Christensen,
Universitetet i Bergen, Noreg

Karin Røding,
Utbildningsdepartementet, Sverige

Christina Ullenius,
Karlstads universitet, Sverige

Malan Marnersdóttir,
Fróðskaparsetur Føroya, Færøylene

Birgitte Hertling,
Direktoratet for Kultur, Utdannelse, Forskning og Kirke,
Grønland

Varamedlem / Substitutes

Armi Mikkola,
Undervisningsministeriet, Finland

Olle Anckar,
Åbo Akademi, Finland

Birte Kjær Jensen,
Uddannelsesstyrelsen Danmark

Karen M. Lauridsen,
Handelshøjskolen i Århus, Danmark

Hellen M. Gunnarsdóttir,
Menntamálaráðuneytið

Ólafur H. Jóhannesson,
Kennaraháskóla Íslands, Island

Borghild Abusland,
Utdannings- og forskningsdepartementet, Noreg

Marit Christoffersen,
Høgskolen i Agder, Noreg

Karin Odencrants,
Utbildningsdepartementet, Sverige

Per Thullberg,
Södertörns högskola, Sverige

Hans Pauli Joensen,
Fróðskaparsetur Føroya, Færøylene

NORDMÅL:**Den språkpolitiske referanse-gruppa (DSPRG) i Norden.**

The Language Policy reference Group (DSPRG) of the Nordic countries.

Medlem / Members

Leiar / *Chairman*: Mikael Reuter,
Forskningscentralen för de inhemska språken, Finland

Pirkko Nuolijärvi,
Forskningscentralen för de inhemska språken, Finland

Niels Davidsen-Nielsen,
Handelshøjskolen, Danmark

Sölvi Sveinsson,
Fjölbrautaskólanum við Ármúla, Island

Endre Mørck,
Universitetet i Tromsø, Noreg

Tor G. Hultman,
Ystad, Sverige

Guðrún Kvaran,
Orðabók Háskolans, Island

Jógvan í Lon Jacobsen,
Fróðskaparsetur Føroya, Færøylene

Carl Chr. Olsen,
Oqaasileriffik/Sprogsekretariatet, Grønland

Tuomas Magga,
Oulun yliopisto, Finland

Varamedlem / Substitutes

Eivor Sommar Dahl,
Forskningscentralen för de inhemska språken, Finland

Aino Pihl,
Forskningscentralen för de inhemska språken, Finland

Frans Gregersen,
Københavns Universitet, Danmark

Auður Hauksdóttir,
Háskóli Íslands, Island

Svein Lie,
Høgskolen i Agder, Noreg

Olle Josephson,
Svenska Språknämnden, Sverige

Anfinn Johansen,
Fróðskaparsetur Føroya, Færøylene

Nuka Møller,
Oqaasileriffik/Sprogsekretariatet, Grønland

Vesa Guttorm,
Nordisk Samisk Institut, Noreg

Sokrates:**Socrates:****Nasjonalt utval for handlingsprogramma Sokrates og Leonardo da Vinci 2001**

National Committee for Socrates and Leonardo da Vinci 2001

Medlem / Members	Varamedlem / Deputy members	Reprenter / represents
Per Gunnar Olsen	Tove Johansen	Landsorganisasjonen
Rolf Jørn Karlsen	Berit Asker Krogh	Landsorganisasjonen
Inger Beate Lundsgaard	Ingebjørg Harto	Næringslivets hovedorganisasjon
Einar Røsås (til 01.07.01)	Helge Halvorsen (til 01.07.01)	
Helge Halvorsen (frå 01.07.01)	Tor Erik Groeng (frå 01.07.01)	Næringslivets hovedorganisasjon
Lars Møllerud	Kari Anne Osborg	Kommunenes sentralforbund
Trine Pedersen (til 02.04.01)	Dag Bjørnar Jonsrud (til 17.04.01)	
Åsne Grønvold (frå 02.04.01)		Akademikernes fellesorganisasjon
Sigrd Lem	Kjell Hansen	Akademikerne
Wenche Paulsrud	Frode Sandberg	Yrkesorganisasjonenes sentralforbund
Jostein Rykkvin	Bjørg Sundøy	Lærerforbundet
Marit Dahl	Berit Østereng	Norsk Lærerlag
Christian Møllerop (til 01.12.01)	Angela Fisher (til 01.12.01)	
Marianne T. Bråthen (frå 01.12.01)	Serine M. A. Lauritzen (frå 01.12.01)	Elevorganisasjonen
Signe Aanby (til 01.06.01)	Lars Magnus Bergh (til 01.06.01)	
Monika Hestad (frå 01.06.01)	Dag Harlem Stenersen (frå 01.06.01)	Norsk studentunion
Inger Marie Brinchmann (til 01.05.01)	Ray Jakobsen (til 01.05.01)	
Ray Jakobsen (frå 01.05.01)	Torunn Toppol (frå 01.05.01)	Studentenes landsforbund
Sturla Bjerkaker	Marit Jacobsen	Voksenopplæringsforbundet
Odd Haddal	Hilde Svalbjørg	Folkehøgskolerådet
Ingeborg Bø	Sigmund Kristoffersen	Norsk forbund for fjernundervisning
John Andersen	Bjørn Einar Aas	Universitets- og høgskolerådet
Hélène Ullerø	Britt Hamre	Universitets- og høgskolerådet
Harald Smestad	Dag Ofstad	Universitets- og høgskolerådet
Observatører / Observers:		
Dankert Vedeler	Torlaug Lundh Aukrust	Utdannings- og forskningsdept.
	Gro Beate Vige	Utdannings- og forskningsdept.
Lise Grette	Bjørn Jaaberg Hansen	Barne- og familiedepartementet
Anne Kristin Nilsen	Åse Rellsve	Arbeids- og adm.dept/Kommunal- og reg.dept.
Anne-Lena Straumdal		Nærings- og handelsdepartementet

Leiar av utvalet / Chairman: Per Gunnar Olsen (til 01.07.01), Helge Halvorsen (frå 01.07.01)

Nasjonalt utval for COMENIUS 2001:

The National Committee for COMENIUS 2001:

Medlem / Members	Varamedlem / Deputy members	Reprenter / represents
Kristine Hansen	Per Skau	Landsorganisasjonen
Liv-Ragnhild Hov	Mona Sætrang	
	Per-Inge Nørbech	Næringslivets hovedorganisasjon
Lars Møllerud	Kari Anne Osborg	Kommunenes sentralforbund
Jostein Rykkvin	Bjørg Sundøy	Lærerforbundet
Marit Dahl	Berit Østereng	Norsk Lærerlag
Marianne Nygårdsæther	Christian Møllerop	Elevorganisasjonen
Observatør / Observers:		
Bodhild Baasland	Erik Sandvik	Utdannings- og forskn.departementet
Kjersti Morvik	Irene Handeland	Statens ungdoms- og adopsjonskontor

Leiar av COMENIUS-utvalet / Chairman: Jostein Rykkvin

**Nasjonalt utval for ERASMUS
2001:**

*The National Committee for
ERASMUS 2001*

Medlem / Members	Varamedlem / Deputy members	Reprenterer / represents
Berit Hobber	Trine Knudsen	Landsorganisasjonen
Inger Beate Lundsgaard	Ingebjørg Harto	Næringslivets hovedorganisasjon
Anne Lexow	Lene Rønning-Arnesen	Akademikernes fellesorganisasjon
Kjell Hansen	Sigrd Lem	Akademikerne
Monika Hestad frå 01.06.01	Dag Harlem Stenersen frå 01.06.01	Norsk studentunion
Lars Magnus Bergh til 01.06.01	Signe Aanby til 01.06.01	
Torunn Topphol frå 01.09.01	Jan Ulrik O. Nielsen til 01.03.01	Studentenes landsforbund
Ray Jakobsen til 01.09.01		
John Andersen	Morten Gransæther Kielland	Universitets- og høgskolerådet
Hélène Ullerø	Danuta Tomczak	Universitets- og høgskolerådet
Åse Mørkeset	Helene Hanssen	Universitets- og høgskolerådet
Svein Arild Pedersen	Harald Smestad	Universitets- og høgskolerådet

Observatør / Observers:

Lene Oftedal	Tove Kvil	Utdannings- og forskn.departementet
--------------	-----------	-------------------------------------

Leiar av ERASMUS-utvalet / Chairman: John Andersen

**Nasjonalt utval for GRUNDTVIG
2001:**

*The National Committee for
GRUNDTVIG 2001:*

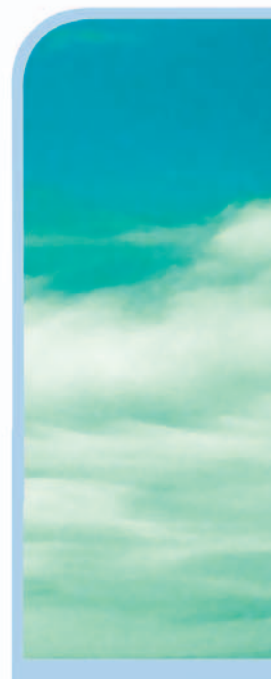
Medlem / Members	Varamedlem / Deputy members	Reprenterer / represents
Trygve Natvig		Landsorganisasjonen
Birger Haugland (til 20.02.01)	Tor Erik Groeng	
Arne Eidsmo (fra 20.02.01)		Næringslivets hovedorganisasjon
Torbjørn Ryssevik	Guri Sandbakken	Akademikernes fellesorganisasjon
Berit Østereng	Paul Erik Karlsen	Norsk Lærerlag
Sturla Bjerkaker	Doris Bjerke	Voksenopplæringsforbundet
Jan B Ommundsen	Torhild Slåtto	Norsk forbund for fjernundervisning
Odd Haddal	Hilde Svalbjørg	Folkehøgskolerådet
Anne Iversen		Universitets- og høgskolerådet

Observatør / Observers:

Anne Brit Udahl	Vidar Horsfjord	Utdannings- og forskn.departementet
Stine Øfsdahl	Erik Langbråten	Statens ungdoms- og adopsjonskontor

Leiar av GRUNDTVIG-utvalet / Chairman: Sturla Bjerkaker

SIU støt trekkfuglane
SIU supports the birds of passage

SIU – Senter for internasjonalt universitetssamarbeid

Postboks 7800, N-5020 Bergen

Telefon: 55 54 67 00

Epost: siu@siu.no

Telefaks: 55 54 67 20

Internett: siu.no

SIU 2001

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLERÅDET NORWEGIAN COUNCIL FOR HIGHER EDUCATION
SIU SENTER FOR INTERNASJONALT UNIVERSITETSSAMARBEID CENTRE FOR INTERNATIONAL UNIVERSITY COOPERATION

Nr. 1
SIU
2002